INJIILKA SIDA YOOXANAA U QORAY

Bilowgii

[1] Bilowgii waxaa jiray Ereyga, Ereyguna wuxuu
la jiray Ilaah, Ereyguna wuxuu ahaa Ilaah. [2] Isagu
Ilaah buu la jiray bilowgii. [3] Wax walba waxaa
laga sameeyey xaggiisa, oo wixii la sameeyey
lama samayn isaga la'aantiis. [4] Isaga waxaa
ku jirtay nolol, noloshuna waxay ahayd nuurka
dadka. [5] Nuurkuna wuxuu ka ifayaa gudcurka,
gudcurkuna kama badin.

[6] Waxaa jiray nin xagga Ilaah laga soo di-
ray, magiciisuna wuxuu ahaa Yooxanaa. [7] Isagu
wuxuu u yimid markhaati furid, inuu u marag
furo nuurka, inay dhammaan xaggiisa ka wada
rumaystaan. [8] Isagu nuurka ma uu ahayn,
laakiin wuxuu u yimid inuu nuurka u marag furo.
[9] Kaasu wuxuu ahaa nuurka runta ah oo iftiimiya
nin walba oo dunida yimaada.

[10] Wuxuu ku jiray dunida, dunidana waxaa laga
sameeyey xaggiisa, oo duniduna ma ay garanayn
isaga. [11] Wuxuu u yimid kuwiisii, kuwiisiina ma
ay aqbalin isaga. [12] Laakiin in alla intii aqbashay,
wuxuu siiyey amar ay carruurtii Ilaah ku noq-
daan, kuwaasu waa kuwii magiciisa rumaystay,
[13] oo aan ka dhalan dhiigga, ama doonistii jidhka,
ama dad doonistiis, laakiin waxay ka dhasheen
Ilaah. [14] Ereyguna jidh buu noqday, oo waa ina

dhex joogay, oo waxaannu aragnay ammaanti-
isii, taas oo ahayd ammaantii u ekayd tan Wiilka
keliya ee Aabbaha, ee nimco iyo run ka buuxa.
15 Yooxanaa waa u marag furay isaga, wuxuuna
ku qayliyey oo yidhi, Kanu waa kii aan idhi, Kan
iga daba imanayaa waa iga horreeyey, waayo,
hortay buu jiray. 16 Dhammaanteen waxaynu bu-
uxnaantiisa ka helnay nimco ka nimco. 17 Waayo,
sharciga waxaa loo soo dhiibay Muuse, laakiinse
nimcada iyo runtu waxay ku yimaadeen Ciise
Masiix. 18 Ninna ma arkin Ilaah marnaba, Wiilka
keliya oo laabta Aabbaha ku jira kaasaa inoo shee-
gay.

Maraggii Yooxanaa Baabtiisihii Uu Ciise U Furay

(Mat. 3:1-12; Mar. 1:7-8; Luuk. 3:15-17)

19 Kanu waa maraggii Yooxanaa furay,
markii Yuhuuddu Yeruusaalem uga soo direen
wadaaddo iyo kuwo reer Laawi ah inay
weyddiiyaan oo ku yidhaahdaan, Yaad tahay?
20 Isagu waa qirtay, mana uu inkirin, oo
wuxuu qirtay oo yidhi, Anigu ma ihi Masiixa.
21 Markaasay weyddiiyeen, Haddaba yaad tahay?
Ma Eliyaas baad tahay? Wuxuuna yidhi, Ma ihi.
Ma nebigii baad tahay? Wuxuuna ku jawaabay,
Maya. 22 Waxay haddaba ku yidhaahdeen, Yaad
tahay? si aannu jawaab ugu celinno kuwii na soo
diray. Yaad isku sheegaysaa? 23 Wuxuu yidhi,
Waxaan ahay codka kan cidlada kaga qaylinaya,
Jidka Rabbiga toosiya, siduu nebi Isayos u yidhi.
24 Kuwa la soo diray waxay ka yimaadeen
Farrisiinta. 25 Markaasay weyddiiyeen oo

ku yidhaahdeen, Haddaba maxaad dadka u
baabtiistaa haddaanad ahayn Masiixa ama
Eliyaas ama nebigii? 26 Yooxanaa wuxuu ugu
jawaabay oo ku yidhi, Anigu waxaan dadka
ku baabtiisaa biyo, laakiin dhexdiinna waxaa
jooga mid aydnaan garanaynin 27 oo ah kan
iga daba imanaya, kan aanan istaahilin inaan
yeelmaha kabtiisa furo. 28 Waxyaalahaasu waxay
ka dhaceen Beytaniya taas oo ku taal Webi Urdun
shishadiisa, oo ahayd meeshii Yooxanaa dadka
ku baabtiisayay.

29 Maalintii labaad Yooxanaa wuxuu arkay Ciise
oo ku soo socda, oo wuxuu yidhi, Bal eega Wanka
Ilaah ee dembiga dunida qaadaya. 30 Kanu waa
kii aan idhi, Waxaa iga daba imanaya nin iga hor-
reeyey, waayo, hortay buu jiray. 31 Anigu ma aan
aqoonin isaga, laakiin inuu Israa'iil u soo muuqdo
sidaa daraaddeed ayaan u imid anigoo dadka biyo
ku baabtiisa. 32 Yooxanaa waa marag furay isagoo
leh, Waxaan arkay Ruuxa oo samada uga soo
degaya sidii qoolley oo kale, wuuna dul joogsaday
isagii. 33 Anigu ma aan aqoonin isaga, laakiin
kii ii soo diray inaan dadka biyo ku baabtiiso,
wuxuu igu yidhi, Kii aad ku aragtid Ruuxa oo ku
soo degaya oo ku dul joogsanaya, kaasu waa kan
dadka ku baabtiisa Ruuxa Quduuska ah. 34 Anigu
waan arkay, waana u marag furay in kanu yahay
Wiilka Ilaah.

Xertii Ugu Horraysay

35 Mar kale maalintii dambe Yooxanaa waa
taagnaa isaga iyo laba xertiisa ahayd. 36 Oo
wuxuu arkay Ciise oo socda, markaasuu yidhi,

Bal eega Wanka Ilaah. 37 Labadii xerta ahaydna
way maqleen isagoo hadlaya, wayna raaceen
Ciise. 38 Markaasaa Ciise soo jeestay, waana arkay
iyagoo raacaya, kolkaasuu ku yidhi, Maxaad
doonaysaan? Waxay ku yidhaahdeen, Rabbi
(waxaa lagu fasiraa Macallin), Xaggee baad
deggan tahay? 39 Wuxuu ku yidhi, Kaalaya
oo arka, Markaasay yimaadeen oo arkeen
meeshuu degganaa, wayna la joogeen maalintaas.
Goortaas waxay ahayd abbaaraha saacaddii
tobnaad. 40 Mid ka mid ah labadii maqashay
Yooxanaa oo raacday, wuxuu ahaa Andaros,
Simoon Butros walaalkiis. 41 Isagu wuxuu hortii
doonay walaalkiis Simoon oo ku yidhi, Waannu
helnay Masiixa (kan lagu fasiro Kiristooska).
42 Markaasuu wuxuu u geeyey Ciise. Ciisena
intuu eegay ayuu wuxuu ku yidhi, Adigu waxaad
tahay Simoon ina Yoonis. Waxaa lagu odhan
doonaa Keeyfas (oo fasirkiisu yahay Butros).

43 Maalintii labaad wuxuu doonayay inuu Galili
tago, oo wuxuu helay Filibos. Ciisena wuxuu ku
yidhi, I soo raac. 44 Filibos wuxuu ahaa reer Beyt-
sayda taas oo ah magaaladii Andaros iyo Butros.
45 Markaasaa Filibos wuxuu doonay Nataana'el oo
ku yidhi, Waxaannu helnay kii Muuse sharciga
ku qoray wax isaga ku saabsan, oo nebiyadiina
ay qoreen wax isaga ku saabsan, waana Ciisihii
reer Naasared oo ah ina Yuusuf. 46 Nataana'el
wuxuu ku yidhi, Ma wax wanaagsan baa ka iman
kara Naasared? Markaasaa Filibos wuxuu ku
yidhi, Kaalay oo arag. 47 Ciise wuxuu arkay
Nataana'el oo ku soo socda, oo wuxuu ku yidhi,
Bal eeg, kanu waa mid reer Israa'iil oo run ah oo

aan khiyaano lahayn. 48 Markaasaa Nataana'el
wuxuu ku yidhi, Xaggee baad igu tiqiin? Ciise
ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Intaan Filibos kuu
yeedhin, markaad geedkii berdaha hoostiisa joog-
tay, ayaan ku arkay. 49 Kolkaasaa Nataana'el u
jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, waxaad tahay
Wiilka Ilaah, oo waxaad tahay boqorkii Israa'iil.
50 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad
u rumaysatay odhaatinkii aan kugu idhi, Geedka
berdaha hoostiisa ayaan kugu arkay? Waxaad
arki doontaa wax waxyaalahaas ka waaweyn.
51 Markaasuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Waxaad arki doontaan samadoo
furan iyo malaa'igaha Ilaah oo kor u kacaya oo ku
soo degaya Wiilka Aadanaha.

2

Arooskii Magaalada Kaana Lagu Sameeyey

1 Maalintii saddexaad waxaa Kaana tii Galili
jiray aroos, Ciise hooyadiisna halkaasay joog-
tay. 2 Waxaana arooska loogu yeedhay Ciise iyo
xertiisii. 3 Markii khamrigu dhammaaday Ciise
hooyadiis waxay isaga ku tidhi, Khamri ma ay
qabaan. 4 Markaasaa Ciise wuxuu iyada ku yidhi,
Islaan yahay, aniga iyo adiga maxaa inoo dhex-
eeya? Saacaddaydu weli ma iman. 5 Kolkaasaa
hooyadiis waxay midiidinyadii ku tidhi, Wax
kastuu idinku yidhaahdo, yeela. 6 Meeshaas
waxaa yiil lix ashuun oo dhagax ah, oo loo dhi-
gay caadada Yuhuudda oo daahirinta, mid kas-
taana wuxuu qaadi jiray qiyaas laba ama sad-

dex *metritas. 7 Markaasaa Ciise wuxuu ku
yidhi, Ashuummada biyo ka buuxiya, goortaasay
buuxiyeen ilaa girgirka. 8 Kolkaasuu wuxuu
ku yidhi, Ka soo dhura oo u geeya ka mi-
iska arooska madaxda u ah, wayna u geeyeen.
9 Kii madaxda ahaa markuu dhadhamiyey biy-
ihii khamriga noqday ma uu ogayn meel ay ka
yimaadeen, laakiin midiidinyadii oo soo dhuray
way ogaayeen; markaasaa kii madaxda ahaa u
yeedhay ninkii arooska ahaa, 10 oo ku yidhi, Nin
kastaa marka hore wuxuu soo saaraa khamriga
wanaagsan, oo markay u cabbaan siday doon-
ayaan dabadeedna ayuu keenaa kan liita; adiguse
khamriga wanaagsan ilaa haddeer ayaad dib u
dhigtay. 11 Calaamooyinka Ciise tii ugu horraysay
waxay ahayd tan uu ku sameeyey Kaana tii Galili,
oo wuxuu ku muujiyey ammaantiisii, xertiisiina
way rumaysteen.

12 Waxaas dabadeed wuxuu tegey Kafarna'um,
waxaana la socday hooyadiis iyo walaalihiis iyo
xertiisii, oo maalmo aan badnayn ayay meeshaas
joogeen.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey
(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-18; Luuk. 19:45-46)

13 Iiddii Kormaridda oo Yuhuudda waa
dhowayd, oo Ciisena wuxuu u kacay
Yeruusaalem. 14 Wuxuu macbudka ku arkay
kuwa ku iibinaya dibiyo iyo ido iyo qoolleyo,
iyo kuwa fadhiya oo lacagta bedbeddelaya.
15 Markaasuu xadhko karbaash ka sameeyey,
kulligoodna ayuu macbudka ka eryay, dibiyada

---

* **2:6** metritas = laba ama saddex metritas abbaaraha shan ama lix teneg.

iyo idaha labadaba, lacagtiina wuu ka daadiyey
kuwii bedbeddelayay, miisaskoodiina wuu rogay.
16 Kuwii qoolleyaha iibinayayna wuxuu ku yidhi,
Waxyaalahan halkan ka qaada. Guriga Aabbahay
ha ka dhigina guri baayacmushtari. 17 Xertiisii
waxay xusuusteen in la qoray. Qiiradaan
gurigaaga u qabo ayaa i gubaysa. 18 Sidaa
aawadeed Yuhuuddu waa u jawaabtay oo ku
tidhi isaga, Calaamadee baad na tusaysaa waxaad
waxyaalahaas u samaynayso? 19 Ciisena waa u
jawaabay oo ku yidhi, Macbudkan dumiya, oo
saddex maalmood dabadeed ayaan kicin doonaa.
20 Yuhuuddu haddaba waxay yidhaahdeen,
Lix iyo afartan sannadood ayaa macbudkan
la dhisayay, adiguna ma waxaad ku kicinaysaa
saddex maalmood? 21 Isaguse wuxuu ka hadlayay
macbudka jidhkiisa ah. 22 Sidaa aawadeed
markuu ka soo sara kacay kuwii dhintay, xertiisii
way soo xusuusteen inuu taas ka hadlay, wayna
rumaysteen Qorniinka iyo hadalkii Ciise yidhi.

23 Markuu Yeruusaalem joogay wakhtigii Iiddii
Kormaridda dad badan ayaa magiciisa rumaystay
markay arkeen calaamooyinkuu sameeyey.
24 Laakiin Ciise qudhiisu iskuma hallayn iyaga,
waayo dadka oo dhan ayuu yiqiin, 25 oo uma
baahnayn in laga marag furo dadka, waayo, isaga
qudhiisu waa yiqiin waxa dadka ku jira.

3

Ciise Baa Nikodemos La Sheekaystay

1 Waxaa jiray nin ka mid ahaa Farrisiinta oo
la odhan jiray Nikodemos oo Yuhuudda taliye u

ahaa. 2 Isagu habeenkuu u yimid Ciise, wuxuuna
ku yidhi, Macallimow, waannu og nahay inaad
tahay macallin ka yimid Ilaah, waayo, ninna ma
samayn karo calaamooyinkan aad samayso had-
daan Ilaah la jirin. 3 Ciise ayaa u jawaabay oo
ku yidhi, Runtii, runtii waxaan kugu leeyahay,
Qof haddaanu mar kale dhalan, boqortooyadii
Ilaah arki kari maayo. 4 Nikodemos wuxuu ku
yidhi, Sidee baa nin mar kale u dhalan karaa
isagoo duq ah? Miyuu mar kale uurkii hooyadiis
geli karaa oo ka dhalan karaa? 5 Ciise baa ugu
jawaabay, Runtii, runtii, waxaan kugu leeya-
hay, Qof haddaanu ka dhalan biyo iyo Ruuxa,
boqortooyadii Ilaah geli kari maayo. 6 Waxa
jidhka ka dhashaa waa jidh, waxa Ruuxa ka
dhashaana waa ruux. 7 Ha la yaabin haddaan
ku leeyahay, Waa inaad mar kale dhalataan.
8 Dabayshu way u dhacdaa meeshay doonto,
waxaadna maqashaa xiinkeeda, laakiin ma ogid
meeshay ka timaado iyo meeshay u kacdo; waa
sidaas oo kale qof kasta oo Ruuxa ka dhasha.
9 Nikodemos ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Sidee
baa waxyaalahaas u noqon karaan? 10 Markaasaa
Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad tahay
macallinka Israa'iil, oo aadan weliba waxyaala-
haasna garanayn? 11 Runtii, runtii, waxaan ku
leeyahay, Waxaannu naqaan ayaannu ka hadal-
naa, oo waxaannu aragnay ayaannu ka marag
furnaa, idinkuna maraggayaga ma aqbashaan.
12 Haddaan wixii dunida idiin sheegay oo aad ru-
maysan weydeen, sidee baad u rumaysanaysaan
haddaan waxa jannada idiin sheego? 13 Ninna

jannada kor uma tegin, kii jannada ka soo de-
gay maahee, waana Wiilka Aadanaha oo jannada
jooga. [14] Sidii Muuse abeesadii kor ugu qaaday
cidlada, sidaasoo kale Wiilka Aadanaha waa in
kor loo qaado, [15] in mid kastoo isaga rumaystaa uu
lahaado nolosha weligeed ah.

[16] Ilaah intuu dunida jacayl u qabay ayuu si-
iyey Wiilkiisa keliya oo dhashay in mid kastoo is-
aga rumaystaa uusan lumin laakiinse uu lahaado
nolosha weligeed ah. [17] Ilaah Wiilka uguma
soo dirin dunida inuu xukumo dunida, laakiin
wuxuu u soo diray inay dunidu ku badbaaddo
isaga. [18] Kii isaga rumaystaa ma xukumna, laaki-
inse kii aan isaga rumaysan, hore ayaa loo xuku-
may, maxaa yeelay, wuxuusan rumaysan mag-
aca Wiilka Ilaah oo keliya oo dhashay. [19] Kanu
waa xukunka, nuurka ayaa dunida yimid, dad-
kiise waxay nuurkii ka jeclaadeen gudcurka,
maxaa yeelay, shuqulladoodu shar bay ahaay-
een. [20] Nin kastoo shar falaa nuurkuu nebcaadaa,
umana yimaado nuurka, si aan shuqulladiisa
loogu canaanan. [21] Laakiinse kii runta falaa, nu-
urkuu yimaadaa si shuqulladiisu u muuqdaan in
Ilaah laga sameeyey.

Yooxanaa Baabtiisihii Mar Labaad Ayuu Ciise U Sii Marag Furay

[22] Waxaas dabadeed Ciise iyo xertiisii waxay
yimaadeen dalka Yahuudiya, oo meeshaas
ayuu iyaga la joogay oo dad ku baabtiisay.
[23] Yooxanaana wuxuu dad ku baabtiisayay
Caynoon oo ku dhow Saalim, waayo, meeshaasu
waxay lahayd biyo badan, iyaguna way

yimaadeen, waana la baabtiisay. 24 Waayo,
Yooxanaa weli xabsiga laguma tuurin. 25 Sidaa
aawadeed waxaa ka dhex kacay Yooxanaa
xertiisii iyo nin Yuhuudi ahaa weyddiis oo
daahirinta ku saabsan. 26 Markaasay u
yimaadeen Yooxanaa oo ku yidhaahdeen,
Macallimow, kii kula jiray Webi Urdun
shishadiisa oo aad marag u furtay ayaa dad
baabtiisaya, oo dadka oo dhan way u imanayaan.
27 Yooxanaa waa u jawaabay oo ku yidhi, Ninna
waxba ma heli karo haddaan jannada laga
siin. 28 Idinka qudhiinnu markhaatiyaal baad
tihiin inaan idhi, Anigu ma ihi Masiixa, laakiin
hortiisa ayaa lay soo diray. 29 Kii aroosadda
qabaa waa arooska, laakiin saaxiibka arooska oo
ag taagan oo maqla isaga, aad buu ugu farxaa
codkii arooska daraaddiis. Sidaa aawadeed
farxaddaydu waa dhan tahay. 30 Isagu waa inuu
kordho, aniguse waa inaan yaraado.

Kan Jannada Ka Yimid

31 Kii xagga sare ka yimaadaa, dhammaan ayuu
ka sarreeyaa; kii dunida ka yimaadaana waa
kii dunida, oo wuxuu ka hadlaa dunida. Kii
jannada ka yimaadaa, dhammaan ayuu ka sar-
reeyaa. 32 Wuxuu arkay oo maqlay waxaas ayuu
ka marag furaa, ninnana maraggiisa ma aqbalo.
33 Kii maraggiisa aqbalay wuxuu xaqiijiyey in
Ilaah run yahay. 34 Waayo, kii Ilaah soo diray ayaa
ereygii Ilaah ku hadla, maxaa yeelay, isagu qiyaas
kuma siiyo Ruuxa. 35 Aabbuhu wuu jecel yahay
Wiilka, oo wax walba ayuu gacanta u geliyey.
36 Kii Wiilka rumaystaa, wuxuu leeyahay nolosha

weligeed ah, kii aan Wiilka rumaysanse, nolosha ma arki doono, laakiin cadhadii Ilaah ayaa ku taal isaga.

4

Ciise Iyo Naagtii Reer Samaariya

1 Kolkii Ciise ogaaday inay Farrisiintu maqleen
inuu yeelanayay oo baabtiisayay xer ka badan
intii Yooxanaa 2 (in kastoo Ciise qudhiisu uusan
baabtiisin, laakiin xertiisu way baabtiisayeen),
3 ayuu Yuhuudiya ka tegey, wuxuuna mar kale u
kacay Galili. 4 Oo wuxuu lahaa inuu Samaariya
dhex maro. 5 Haddaba wuxuu yimid magaal-
ada Samaariya, oo Sukhar la odhan jiray, oo
ku dhowayd dalkii Yacquub siiyey wiilkiisii Yu-
usuf. 6 Waxaana meeshaas jiray ceelkii Yacquub.
Haddaba Ciise oo sodcaal ku soo daalay, wuxuu
fadhiistay ceelka agtiisa. Saacaddiina waxay ku
qiyaasnayd lixda.

7 Markaasaa waxaa timid naag reer Samaariya
ah inay biyo dhaansato. Kolkaasaa Ciise wuxuu
ku yidhi iyada, I waraabi. 8 Maxaa yeelay, xer-
tiisii magaaladay ku maqnaayeen inay cunto soo
iibsadaan. 9 Naagtii reer Samaariya ahayd waxay
haddaba ku tidhi isaga, Sidee baad, adigoo Yuhu-
udi ah, biyo ii weyddiisanaysaa, anigoo naag reer
Samaariya ah? (Waayo, dan iskuma leh Yuhu-
udda iyo reer Samaariya.) 10 Ciise waa u jawaabay
oo ku yidhi iyada, Haddaad garanaysid hadiyad-
dii Ilaah iyo kuu yahay kan kugu leh, I waraabi,
adigu waad weyddiisan lahayd isaga, oo wuxuu
ku siin lahaa biyaha nool. 11 Naagtii waxay ku

tidhi, Sayidow, waxaad biyo ku dhaansato ma
haysatid, ceelkuna wuu dheer yahay. Haddaba
xaggee baad ka helaysaa biyaha nool? 12 Miyaad
ka weyn tahay awowahayagii Yacquub oo ceelka
na siiyey oo isaga qudhiisu ka cabbay iyo wiilashi-
isii iyo xoolihiisuba? 13 Ciise ayaa u jawaabay
oo ku yidhi iyada, Kii kasta oo biyahan ka cab-
baa, mar kale wuu harraadi doonaa, 14 laakiin
ku alla kii ka cabba biyahaan siin doono, weligiis
ma harraadi doono, laakiin biyahaan siin doono
waxay gudihiisa ku noqon doonaan il biyo ka
duulayaan tan iyo nolosha weligeed ah. 15 Naagtii
waxay ku tidhi, Sayidow, biyahan i sii inaanan
haddana harraadin oo aanan halkan iman inaan
ka dhaansado. 16 Markaasaa Ciise wuxuu ku
yidhi, Tag oo ninkaagii u soo yeedh, oo halkan
kaalay. 17 Naagtii ayaa u jawaabtay oo ku tidhi,
Nin ma lihi. Ciise wuxuu ku yidhi, Run baad ku
hadashay, Nin ma lihi. 18 Waayo, shan nin baad
lahayd, kan aad haddeer haysatidna ninkaagii
ma aha. Taas run baad ku sheegtay. 19 Naagtii
waxay ku tidhi, Sayidow, waan gartay inaad
nebi tahay. 20 Awowayaashayo buurtan ayay ku
caabudi jireen, idinkuse waxaad tidhaahdaan,
Yeruusaalem waa meeshii la leeyahay in lagu
caabudo. 21 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Naag yahay, i rumee, saacaddu waa imanaysaa
markii aydnaan Aabbaha ku caabudi doonin ama
buurtan ama Yeruusaalem midnaba. 22 Idinku
waxaad caabuddaan waxaydnaan oqoon, anna-
guse waxaannu caabudnaa waxaannu naqaan,
waayo, badbaadintu waxay ka timaadaa Yuhu-
udda. 23 Laakiin saacaddii baa imanaysa, waana

joogtaa imminkada, markii caabudayaasha runta
ihi ay Aabbaha ku caabudi doonaan ruuxa iyo
runta, waayo, Aabbuhu wuxuu doonayaa caabu-
dayaashaas oo kale. 24 Ilaah waa Ruux, kuwa
caabudaa isagana waa inay ku caabudaan ruuxa
iyo runta. 25 Naagtii waxay ku tidhi, Waa oga-
hay Masiixu inuu imanayo (kan Kiristoos la yid-
haahdo); oo markuu yimaado, wax walba ayuu
noo sheegi doonaa. 26 Markaasaa Ciise wuxuu ku
yidhi, Anigoo kula hadlaya ayaa ah isaga.

27 Isla markii waxaa timid xertiisii, wayna la
yaabeen markay arkeen inuu naag la hadlayo.
Weliba ninna ma odhan, Maxaad doonaysaa?
amase, Maxaad ula hadlaysaa iyada? 28 Sidaa
aawadeed naagtii ayaa ashuunkeedii ka tagtay, oo
magaaladay u baxday, oo waxay ku tidhi dadkii,
29 Kaalaya oo arka ninkii ii sheegay wax walba
oo aan sameeyey. Miyaanu kani ahayn Masi-
ixa? 30 Markaasay magaaladii ka soo baxeen,
wayna u imanayeen isagii. 31 Kolkaasay xerti-
isii baryeen iyagoo leh, Macallimow, wax cun.
32 Laakiin wuxuu iyagii ku yidhi, Anigu wax-
aan haystaa cunto aan cuno oo aydnaan ogayn.
33 Haddaba xertiisii waxay isku yidhaahdeen, Ma
loo keenay wuxuu cuno? 34 Ciise wuxuu ku
yidhi, Cuntadaydu waa inaan sameeyo doonistii
kii i soo diray oo aan shuqulkiisa dhammeeyo.
35 Miyaydnaan odhanin, Waxaa weli hadhay afar
bilood oo markaas ayaa beerta la gooynayaa? Bal
eega, waxaan idin leeyahay, Indhihiinna kor u
qaada oo daya beeraha inay u cad yihiin beer-
gooyska. 36 Kii gooyaa mushahaaruu helaa, wux-

uuna midho u ururiyaa nolosha weligeed ah, inay
kii beera iyo kii gooyaaba isla farxaan. 37 Hadalku
waa ku run kan, Mid baa beera, mid kalena waa
gooyaa. 38 Waxaan idiin diray inaad gooysaan
wixii aydnaan ku hawshoon. Kuwa kale baa haw-
shooday, hawshoodiina waad gasheen.

39 Waxaa magaaladaas ka rumaystay isaga dad
badan oo reer Samaariya ah, hadalkii naagta
aawadiis, markay marag furtay oo tidhi, Wuxuu
ii sheegay wax walba oo aan sameeyey. 40 Sidaa
darteed markii dadka reer Samaariya ah u yi-
maadeen isaga, way baryeen inuu la joogo, wuxu-
una halkaas joogay laba maalmood. 41 Markaasaa
kuwo kale oo badani rumaysteen hadalkiisii
aawadiis, 42 oo waxay naagtii ku yidhaahdeen,
Imminka waxaannu u rumaysanaynaa ma aha
hadalkaaga aawadiis, maxaa yeelay, qudhayadu
waannu maqalnay, waannuna naqaan kanu inuu
runtii yahay Badbaadiyaha dunida.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Sirkaalkii Wiilkiisii (Mat. 8:5-13; Luuk. 7:1-10)

43 Labadaas maalmood dabadeed meeshaas
ayuu ka tegey oo Galili aaday. 44 Oo Ciise ayaa ka
marag kacay inaan nebi waddankiis murwad ku
lahayn. 45 Haddaba markuu Galili yimid, dadkii
Galili way soo dhoweeyeen, iyagoo arkay wuxuu
ku sameeyey Yeruusaalem oo dhan wakhtigii
iidda, waayo, iyaguna iiddii way tageen.

46 Haddaba mar kale ayuu yimid Kaana tii Galili
oo ahayd meeshuu biyihii khamriga kaga dhi-
gay. Meeshaasna waxaa joogay sirkaal wiilkiisii
ku bukay Kafarna'um. 47 Isagu markuu maqlay

inuu Ciise Yahuudiya ka yimid oo Galili gaadhay,
ayuu u tegey oo ka baryay inuu u yimaado oo
wiilkiisa bogsiiyo, waayo, dhimashuu u dhowaa.
48 Haddaba Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaanad
calaamooyin iyo yaabab arkin, marnaba ma ru-
maysan doontaan. 49 Sirkaalkii wuxuu ku yidhi,
Sayidow, kaalay intaan wiilkaygu dhiman. 50 Ciise
wuxuu ku yidhi, Soco, wiilkaagii waa nool ya-
hay. Markaasaa ninkii rumaystay hadalkii Ciise
ku yidhi, wuuna socday. 51 Intuu socday ayaa
addoommadiisii ka hor yimaadeen, iyagoo leh,
Wiilkaagii waa nool yahay. 52 Markaasuu wuxuu
iyagii weyddiiyey saacadduu ladnaaday. Waxay
ku yidhaahdeen, Shalayto saacaddii toddobaad
ayaa qandhadii daysay. 53 Markaasaa aabbuhu
gartay inay saacaddaas ahayd saacaddii Ciise ku
yidhi, Wiilkaagii waa nool yahay. Markaasaa
isagii qudhiisu rumaystay iyo kuwii gurigiisii
joogay oo dhan. 54 Haddaba tanu waa calaamadii
labaad oo Ciise sameeyey markuu Yahuudiya ka
tegey oo Galili yimid.

5

Curyaankii War Beytesda Ag Joogay

1 Waxaas dabadeed waxaa jirtay iiddii Yuhu-
udda, oo Ciise ayaa Yeruusaalem u kacay. 2 Waxaa
Yeruusaalem jirtay, Albaabka Idaha agtiisa, war
biyo ah oo af Cibraani lagu yidhaahda Beytesda
oo leh shan balbaladood. 3 Meelahaas waxaa
jiifay dad badan oo buka oo indha la' oo laxaad
la' oo curyaan ah. Waxay sugayeen biyuhu inay
dhaqaaqaan. 4 Maxaa yeelay, malaa'igta Rabbiga

ayaa marmar warta ku soo degi jirtay oo biyaha
qasi jirtay; oo kii ugu hor galay biyihii markii la
qasay dabadeed wuu ka bogsaday cudur kastuu
qabay. 5 Oo waxaa meeshaas joogay nin sid-
deed iyo soddon sannadood bukay. 6 Markii Ciise
arkay isagoo jiifa, oo gartay inuu wakhti dheer
bukay, wuxuu ku yidhi, Ma doonaysaa inaad
bogsato? 7 Ninkii bukay wuxuu u jawaabay, oo
ku yidhi, Sayidow, nin ma lihi inuu warta igu rido
markii biyaha la qaso, laakiin markaan imaado,
mid kale ayaa iga hor gala. 8 Markaasaa Ciise
wuxuu ku yidhi, Kac oo sariirtaada qaado oo soco.
9 Markiiba ninkii waa bogsaday, wuuna qaatay
sariirtiisii oo socday.

Maalintaas waxay ahayd sabtidii. 10 Sidaas
daraaddeed Yuhuuddu waxay kii la bogsiiyey ku
yidhaahdeen, Waa sabti, oo xalaal kuuma aha
inaad sariirtaada qaadatid. 11 Laakiin wuu u
jawaabay, oo ku yidhi, Kii i bogsiiyey ayaa igu
yidhi, Sariirtaada qaado oo soco. 12 Oo waxay
weyddiiyeen, oo ku yidhaahdeen, Yuu yahay
ninkii kugu yidhi, Sariirtaada qaado oo soco?
13 Kii la bogsiiyeyse ma uu oqoonin kuu ahaa,
waayo, Ciise waa tegey, maxaa yeelay, dad badan
ayaa meeshaas joogay.

14 Waxaas dabadeed Ciise wuxuu isaga ka helay
macbudka oo ku yidhi, Bal eeg, waad bogsatay,
mar dambe ha dembaabin inaan wax ka sii xumi
kugu dhicin. 15 Markaasaa ninkii tegey, wuuna
u sheegay Yuhuuddii inuu ninkii bogsiiyey Ci-
ise ahaa. 16 Sidaa aawadeed Yuhuuddu Ciise
way silciyeen, maxaa yeelay, wuxuu waxyaala-
haas sameeyey sabtidii. 17 Laakiin Ciise wuxuu

ugu jawaabay, Aabbahay tan iyo imminka ayuu
shaqeeyaa, aniguna waa shaqeeyaa. 18 Sidaa
aawadeed ayaa Yuhuuddu aad u sii dooneen inay
dilaan, sababtu ma ahayn sabtidii uu jebiyey ke-
liya, laakiin waxay ahayd inuu Ilaah ugu yeedhay
Aabbihiis, iyo inuu isagu Ilaah iskala mid dhigay.

Ciise Wuxuu Caddeeyey Inuu Aabbihiis Isku Halleeyo

19 Haddaba Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Wiilku
keli ahaantiis waxba ma samayn karo, wuxuu
arko Aabbahoo samaynaya mooyaane. Wax
kastoo isagu sameeyo ayaa Wiilkuna sidiisa u
sameeyaa. 20 Waayo, Aabbuhu Wiilkuu jecel ya-
hay, oo wuxuu tusaa wuxuu isagu sameeyo oo
dhan, oo wuxuuna tusi doonaa shuqullo kuwan
ka waaweyn inaad la yaabtaan. 21 Sida Aabbuhu
kuwa dhintay u kiciyo oo u nooleeyo ayuu Wi-
ilkuna sidaas oo kale u nooleeyaa kuwuu doon-
ayo. 22 Aabbuhu ninna ma xukumo, laakiin
xukunka oo dhan wuxuu siiyey Wiilka, 23 in dadka
oo dhammu Wiilka maamuuso siday Aabbaha
u maamuusaan. Kii aan Wiilka maamuusi, ma
maamuuso Aabbaha soo diray.

24 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii
ereygayga maqla oo rumaysta kii i soo diray,
wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah, xukunna
geli maayo, laakiin dhimashadii ayuu ka soo
gudbay oo nolosha u soo gudbay. 25 Runtii,
runtii, waxaan idinku leeyahay, Saacaddu waa
imanaysaa, waana joogtaa, markii kuwii dhin-
tay codkii Wiilka Ilaah ay maqli doonaan, oo

kuwa maqlaana way noolaan doonaan. 26 Sida
Aabbuhu nolol isugu leeyahay, sidaasuu Wiilka
u siiyey inuu nolol isugu lahaado. 27 Wuxuuna
siiyey amar uu wax ku xukumo, maxaa yeelay,
waa Wiilka Aadanaha. 28 Taas ha la yaabina,
waayo, saacaddu waa imanaysaa markii kuwa
xabaalaha ku jiraa dhammaantood ay codkiisa
maqli doonaan, 29 wayna ka soo bixi doonaan,
kuwa wanaagga falay ilaa sarakicidda nolosha,
kuwa sharka falayna ilaa sarakicidda xukunka.

Maragga Ciise Loo Furo

30 Waxba keli ahaantayda ma samayn karo.
Sidaan wax u maqlo ayaan u xukumaa,
xukunkayguna waa xaq, waayo, doonistayda
ma doono, waxaanse doonaa doonista kii i soo
diray. 31 Haddaan isu marag furo, maraggaygu
run ma aha. 32 Laakiin waxaa jira mid kale
oo ii marag fura, waanan ogahay maragguu
ii furaa inuu run yahay. 33 Waxaad cid u
soo dirteen Yooxanaa, wuuna u marag furay
runta. 34 Aniguse xagga dadka marag kama
aan qaato, laakiin waxyaalahan waxaan u
idhaahdaa inaad badbaaddaan. 35 Isagu wuxuu
ahaa laambad baxaysa oo ifaysa, idinkuna
waxaad doonayseen inaad saacad ku faraxdaan
nuurkiisa. 36 Laakiin maraggaan leeyahay waa
ka weyn yahay kii Yooxanaa, waayo, shuqullada
Aabbuhu i siiyey inaan dhammeeyo waa kuwaan
hadda samaynayo, wayna ii marag furayaan in
Aabbuhu i soo diray. 37 Aabbihii i soo dirayna
waa ii marag furay. Idinkuna codkiisa ma
maqlin goornaba, mana aydnaan arkin muuqiisa.

38 Mana haysataan ereygiisa oo idinku sii jira,
waayo, kii uu soo diray waad rumaysan weydeen.
39 Qorniinka ayaad baadhaan, waayo, waxaad
u malaynaysaan inaad nolosha weligeed ah ka
helaysaan, waana iyaga kuwa ii marag furayaa.
40 Idinkuna dooni maysaan inaad ii timaadaan
inaad nolol lahaataan.
41 Anigu dadka ammaan kama qaato. 42 Laakiin
waan idin aqaan inaan jacaylka Ilaah idinku jirin.
43 Waxaan ku imid Aabbahay magiciis, idinkuna
waad i aqbali weydeen. Haddiise mid kale magici-
isa ku yimaado, kaasaad aqbalaysaan. 44 Sidee
baad u rumaysan kartaan, idinkoo dhexdiinna
ammaan iska aqbalaya, oo aydnaan doonayn am-
maanta ka timaada Ilaaha keligiis ah? 45 Ha
u malaynina inaan Aabbaha idinku ashtakay-
nayo: kan idin ashtakaynayaa waa Muuse, kii
aad isku hallayseen. 46 Waayo, haddaad Muuse
rumaysateen, anigana waad i rumaysan lahay-
deen, waayo, wax buu iga qoray. 47 Laakiin had-
daydnan rumaysan wuxuu qoray, sidee baad u
rumaysan doontaan ereyadayda?

6

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luuk. 9:10-17)

1 Waxaas dabadeed Ciise wuxuu u kacay
dhinaca kale oo badda Galili oo ahayd baddii
Tiberiyas. 2 Dad badanna way raaceen, waayo,
waxay arkeen calaamooyinkii uu ku sameeyey
kuwii bukay. 3 Kolkaasaa Ciise buurta u
baxay, halkaasna ayuu xertiisii la fadhiistay.

4 Markaasna waxaa dhowayd Iiddii Kormaridda
ee ahayd iiddii Yuhuudda. 5 Haddaba Ciise intuu
indhihiisii kor u qaaday, ayuu wuxuu arkay dad
badan oo soo socda, wuxuuna Filibos ku yidhi,
Xaggee baynu kibis ka soo iibinnaa inay kuwanu
cunaan? 6 Wuxuu waxaas ugu yidhi inuu jirrabo
isaga, waayo, isaga qudhiisu waa ogaa wuxuu
samayn lahaa. 7 Filibos wuxuu ugu jawaabay,
Laba boqol oo dinaar oo kibis ahi kuma filla in
nin walba wax yar qaato. 8 Markaasaa xertiisii
midkood oo Andaros la odhan jiray oo Simoon
Butros walaalkiis ahaa wuxuu ku yidhi, 9 Halkan
waxaa jooga wiil qaba shan kibsood oo shaciir
ah iyo laba kalluun, laakiin waxaasi maxay u
tarayaan dad sidan u badan? 10 Markaasaa Ciise
yidhi, Dadka fadhiisiya. Meeshaasina waxay
lahayd doog badan. Haddaba nimankii waa
fadhiisteen, tiradooduna qiyaastii waxay ahayd
shan kun. 11 Haddaba Ciise kibistuu qaaday, oo
goortuu mahadnaqay ayuu u qaybiyey kuwii
fadhiyey, sidaas oo kalena kalluunkii intay
doonayeen. 12 Markay wada dhergeen, wuxuu
xertiisii ku yidhi, Ururiya jajabkii hadhay, waxba
yaanay ka hallaabin. 13 Sidaa aawadeed ayay
ururiyeen, oo laba iyo toban dambiilood ayay
ka buuxiyeen jajabkii ka hadhay kuwii shantii
kibsood oo shaciirka ahayd cunay. 14 Haddaba
dadkii markay arkeen calaamadii uu sameeyey,
waxay yidhaahdeen, Runtii, kanu waa nebigii
dunida iman lahaa.

Ciise Keli Buu U Baxay; Dabadeed Badduu Ku

Dul Socday
(Mat. 14:22-27; Mar. 6:45-52)

15 Ciise wuxuu gartay inay imanayaan inay qab-
taan oo boqor ka dhigaan, sidaas daraaddeed
ayuu mar kale keligiis buurta u baxay.

16 Markii makhribkii la gaadhay ayaa xertiisii
badda u baxday. 17 Waxayna fuuleen doonni,
oo badday ka tallaabayeen ilaa Kafarna'um. Oo
markiiba gudcur bay ahayd, Ciisena weli uma uu
iman. 18 Badduna way isku kacday, dabayl weyn
oo dhacday aawadeed. 19 Haddaba markay seeb
ku wadeen qiyaas shan iyo labaatan ama soddon
*istaadiyon, waxay arkeen Ciise oo badda ku dul
socda oo doonnida u soo dhowaanaya, wayna
baqeen. 20 Laakiin wuxuu ku yidhi, Waa aniga ee
ha baqina. 21 Sidaa aawadeed waxay doonayeen
inay doonnida ku qaadaan, oo markiiba doon-
nidu waxay joogtay dhulkay u socdeen.

Dadku Waxay Doonayeen Calaamo

22 Maalintii labaad dadkii badnaa oo badda
dhankeeda kale taagnaa, waxay arkeen inaan
doonni kale joogin mid maahee, oo aan Ciisena
taas la fuulin xertiisii, laakiin in xertiisii keligood
baxeen. 23 Laakiin waxaa Tiberiyas ka yimid
doonniyo, wayna u soo dhowaadeen meeshii
kibistii lagu cunay markuu Rabbigu mahadnaqay
dabadeed. 24 Markii dadkii badnaa arkeen inaan
Ciise halkaas joogin iyo xertiisiiba, waxay fuuleen
doonniyihii, wayna yimaadeen Kafarna'um, iya-
goo Ciise doondoonaya.

---

* **6:19** istaadiyon = mayl toban meelood oo meel.

25 Oo markay isaga ka heleen badda dhinaceeda kale, waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, goormaad halkan timid?

Kibista Nolosha

26 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Iima
doondoontaan calaamooyinkii aad aragteen
aawadood ee waa kibistii aad cunteen oo aad
ka dheregteen aawadeed. 27 Ha u shaqaynina
cuntada hallaabaysa, laakiin u shaqeeya cuntada
sii jiraysa ilaa nolosha weligeed ah ee Wiilka
Aadanahu idin siin doono, waayo, isaga Aabbaha
Ilaaha ah ayaa caddeeyey. 28 Sidaas aawadeed
waxay ku yidhaahdeen, Maxaannu yeelnaa si
aannu shuqullada Ilaah u samayno? 29 Ciise ayaa
u jawaabay oo ku yidhi, Kanu waa shuqulkii
Ilaah inaad rumaysataan kii uu soo diray.
30 Sidaa darteed waxay ku yidhaahdeen, Haddaba
calaamadee baad samaynaysaa inaannu aragno
oo ku rumaysanno? Maxaad, samaynaysaa?
31 Awowayaasheen waxay cidlada ku cuneen
†maannada sidii loo qoray, Wuxuu samada ka
siiyey kibis ay cunaan. 32 Haddaba Ciise wuxuu
ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay,
Muuse samada idinkama siin kibistii, laakiin
Aabbahay baa samada idinka siiya kibista runta
ah. 33 Waayo, kibista Ilaah waa kan samada ka soo
degay oo dunida nolosha siiya. 34 Haddaba waxay
ku yidhaahdeen, Sayidow, kibistan mar walba
na sii. 35 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Anigu
waxaan ahay kibista nolosha. Kii ii yimaadaa ma

† **6:31** maanna = cunto.

gaajoon doono, kii i rumaystaana ma harraadi
doono weligiis.
36 Laakiin waxaan idiin sheegay inaad i arag-
teen, mase rumaysataan. 37 Dhammaan wuxuu
Aabbuhu i siiyo way ii iman doonaan, oo kii ii
yimaadana ma eryi doono. 38 Waayo, waxaan
samada uga soo degay ma aha inaan doonistayda
yeelo, laakiinse inaan yeelo doonista kii i soo
diray. 39 Tanu waa doonistii kii i soo diray in
kuwii uu dhammaan i siiyey aanan midna ka
lumin, laakiin inaan maalinta u dambaysa soo
sara kiciyo. 40 Waayo, tanu waa doonistii Aabba-
hay in mid kasta oo Wiilka arka oo rumaysta uu
nolosha weligeed ah lahaado, aniguna maalinta u
dambaysa waan soo sara kicin doonaa.
41 Sidaas aawadeed Yuhuuddu way
gunuuneceen, maxaa yeelay, wuxuu yidhi, Anigu
waxaan ahay kibista samada ka soo degtay.
42 Waxayna yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn
Ciise, ina Yuusuf, kaannu aabbihiis iyo hooyadiis
naqaan? Hadda sidee buu u leeyahay, Samada
baan ka soo degay? 43 Markaasaa Ciise u jawaabay
oo ku yidhi, Ha ka gunuunecina dhexdiinna.
44 Ninna iima iman karo hadduusan Aabbihii i
soo diray soo jiidin, aniguna maalinta u dambaysa
waan soo sara kicin doonaa. 45 Waxaa ku qoran
kitaabbadii nebiyada, Kulligood Ilaah baa wax
bari doona. Mid kasta oo Aabbaha wax ka maqlay
oo ka bartay waa ii yimaadaa. 46 Ma aha in nin
arkay Aabbaha, kii Ilaah ka yimid mooyaane.
Isagu waa arkay Aabbaha.
47 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii i
rumaystaa, wuxuu leeyahay nolosha weligeed

ah. 48 Anigu waxaan ahay kibista nolosha.
49 Awowayaashiin waxay cidlada ku cuneen
maannada, oo ay dhinteen. 50 Tanu waa kibistii
samada ka soo degtay, in qof kasta cuno oo
uusan dhiman. 51 Anigu waxaan ahay kibista
nool ee samada ka soo degtay. Haddii qof uun
kibistan cuno, weligiis wuu noolaan doonaa. Oo
kibistaan siin doonaa waa jidhkayga, nolosha
dunida aawadeed.
52 Sidaa aawadeed Yuhuuddu way isla
murmeen iyagoo leh, Kanu sidee buu jidhkiisa
inoo siin karaa inaannu cunno? 53 Ciise haddaba
wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Haddaydnan jidhkii Wiilka Aadanaha
cunin oo dhiiggiisa cabbin nolosha kuma
lihidin gudihiinna. 54 Oo kii jidhkayga cuna
oo dhiiggayga cabba wuxuu leeyahay nolosha
weligeed ah, oo maalinta u dambaysa waan soo
sara kicin doonaa. 55 Waayo, runtii jidhkaygu
waa cunto, dhiiggayguna runtii waa wax la
cabbo. 56 Kii jidhkayga cuna oo dhiiggayga cabba
wuu igu jiraa, anna waan ku jiraa isaga. 57 Sida
Aabbaha nool ii soo diray, aniguna Aabbahaan
u noolahay daraaddiis, sidaasaa kii i cunaa
isaguna u nolaan doonaa daraadday. 58 Tanu
waa kibista samada ka soo degtay, ma aha sida
tii awowayaashiin cuneen oo ay dhinteen. Kii
kibistan cunaa, weligiis wuu noolaan doonaa.
59 Waxyaalahaas ayuu ‡sunagogga kaga dhex
hadlay intuu Kafarna'um wax ku barayay.

Xerta Shakiyaysa

‡ **6:59** sunagog = guri lagu tukado.

60 Sidaa aawadeed xertiisii badidood markay
maqleen, waxay yidhaahdeen, Hadalkaasu waa
adag yahay. Yaa maqli kara? 61 Laakiin Ciise
qudhiisu wuu ogaa in xertiisu taas ka gunuu-
nacday, wuxuuna ku yidhi, Taas ma ka xun ti-
hiin? 62 Haddaba maxay noqon haddaad aragtaan
Wiilka Aadanaha oo kor ugu baxaya meeshuu
markii hore joogi jiray? 63 Waa ruuxa kan wax
nooleeyaa, jidhkuse waxba ma taro. Erayadii
aan idinkula hadlayna waxay yihiin ruux iyo
nololba. 64 Laakiin waxaa dhexdiina jira qaar
idinka mid ah oo aan rumaysan. Waayo, tan iyo
bilowgii Ciise waa garanayay kuway ahaayeen
kuwa aan rumaysan iyo kuu ahaa kii gacangelin
lahaa. 65 Markaasuu yidhi, Taas aawadeed wax-
aan idinku idhi, Qofna iima iman karo haddaan
Aabbuhu awood siin.
66 Taas dabadeed xertiisii intii badnayd dib bay
uga noqdeen, oo mar dambe lama ay socon.

Butros Qirashadii Uu Ciise Qiray

67 Haddaba Ciise wuxuu laba-iyo-tobankii
ku yidhi, Idinkuna ma doonaysaan inaad
tagtaan? 68 Markaasaa Simoon Butros wuxuu ugu
jawaabay, Sayidow, yaannu u tagnaa? Adigaa
haya erayadii nolosha weligeed ahe. 69 Annaguna
waa rumaysannay, waana og nahay inaad tahay
Kan Quduuska ah ee Ilaah. 70 Ciise wuxuu ugu
jawaabay, Miyaanan idin dooran idinkoo laba
iyo toban ah? Mid idinka mid ahna waa cifriid.
71 Wuxuu ka hadlay Yuudas ina Simoon Iskariyod,
waayo, isaguu ahaa kan gacangelin lahaa, isagoo
laba-iyo-tobankii ka mid ahaa.

7

Ciise Iyo Walaalihiis

1 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa Galili ku
dhex wareegay, waayo, ma u doonaynin inuu
Yahuudiya ku wareego, maxaa yeelay, Yuhu-
uddu waxay doonayeen inay dilaan. 2 Iiddii
Yuhuudda oo tii waababka ahayd way dhowayd.
3 Walaalihiis haddaba waxay ku yidhaahdeen,
Halkan ka bax oo Yahuudiya tag in xertaadiina
aragto shuqullada aad samaynaysid. 4 Ma jiro
nin si qarsoon wax u sameeyaa markuu doon-
ayo in bayaan loo ogaado. Haddaad waxyaala-
han samayso, dunida isu muuji. 5 Xataa walaal-
ihiis ma ay rumaysan isaga. 6 Sidaa aawadeed
Ciise wuxuu ku yidhi iyaga, Wakhtigaygu weli
ma iman, laakiin wakhtigiinnu goor walba wuu
joogaa. 7 Dunidu idinma nebcaan karto, anigase
way i neceb tahay, waayo, waxaan ka marag furaa
in shuqulladeedu ay shar yihiin. 8 Idinku iidda
u kaca, anigu iiddan weli u kici maayo, waayo,
wakhtigaygu weli ma dhammaan. 9 Markuu
waxyaalahaas iyagii ku yidhi, weli wuxuu sii
joogay Galili.

10 Markii walaalihiis iiddii u kaceen, ayuu
isaguna markaas xaggeeda u kacay, bayaan
kuma tegin, laakiin sidii mid isqarinaya buu u
tegey. 11 Yuhuuddu haddaba iidday ka dooneen,
oo waxay yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa?
12 Dadkii badnaa aad bay uga gunuuneceen
isaga, qaarkood waxay yidhaahdeen, Waa nin
wanaagsan; qaar kalena waxay yidhaahdeen,
Sidaas ma aha, laakiin dadkii badnaa ayuu

khiyaaneeyaa. 13 Haddaba ninna bayaan
isaga ugama hadlin cabsiday ka cabsanayeen
Yuhuudda aawadeed.

Ciise Wuxuu Dadkii Baray Inuu Ilaah Ka Yimid

14 Laakiin markay ahayd iidda dhexdeeda Ci-
ise wuxuu u kacay macbudka, wax ayuuna ku
baray. 15 Sidaa aawadeed Yuhuuddii ayaa la
yaabtay iyagoo leh, Sidee baa kanu qorniinka u
yaqaan isagoo aan weligiis baran? 16 Ciise ayaa
haddaba u jawaabay oo ku yidhi, Waxbariddaydu
tayda ma aha, laakiin waxaa leh kan i soo di-
ray. 17 Haddii nin doonayo inuu doonistii Ilaah
sameeyo, wuu garan doonaa waxbaridda, inay
tahay tii Ilaah amase aan qudhaydu iska had-
layo. 18 Kan qudhiisu iska hadlaa, ammaantiisuu
doonaa, laakiin kan doona ammaanta kan soo
diray, kaasaa run ah, oo xaqdarro kuma jirto.
19 Miyaan Muuse sharciga idin siin? Midkiinnana
sharciga ma yeelo. Maxaad u doonaysaan inaad i
dishaan? 20 Dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen,
Jinni baad qabtaa. Yaa doonaya inuu ku dilo?
21 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Shuqul ke-
liya ayaan sameeyey, kulligiinna waad la yaab-
teen. 22 Sidaa aawadeed Muuse wuxuu idin si-
iyey gudniinta (kamana iman Muuse, waxayse ka
timid awowayaashii); idinku sabtida ayaad nin
guddaan. 23 Haddii sabtida nin la gudo, si aan
sharciga Muuse u jabin, ma waxaad iigu cad-
hoonaysaan nin aan dhammaantiis sabtidii bogsi-
iyey? 24 Aragtida waxba ha ku xukumina, laakiin
ku xukuma xukunka xaqa ah.

25 Sidaa aawadeed qaar ka mid ah kuwa Yeru-
usaalem waxay yidhaahdeen, Kanu miyaanu
ahayn kay doonayaan inay dilaan? 26 Bal fiiriya,
bayaan buu u hadlaa, waxbase kuma yidhaah-
daan. Taliyayaashu runtii ma og yihiin inuu kanu
yahay Masiixa? 27 Laakiin kani meeshuu ka yimid
waannu og nahay, markuuse Masiixu yimaado,
ninna garan maayo meeshuu ka imanayo.

28 Ciise haddaba macbudkuu ka dhex qayliyey
isagoo wax baraya oo leh, Waad i taqaanniin,
waana og tihiin meeshaan ka imid; anigu qud-
hayda kuma aan iman, laakiin kii i soo diray
waa run, kan aydnaan garanaynin. 29 Anigu waa
aqaan, waayo, isagaan ka imid, wuuna i soo diray.

30 Sidaa aawadeed waxay dooneen inay qab-
taan, laakiin ninna faro ma uu saarin, waayo,
saacaddiisii weli ma iman. 31 Laakiin qaar
badan oo dadkii ahi way rumaysteen, waxayna
yidhaahdeen, Masiixu markuu yimaado miyuu
samayn doonaa calaamooyin ka badan kuwii
kanu sameeyey?

32 Farrisiintu way maqleen dadkii badnaa oo
ka gunuunacayay waxaas ku saabsanaa isaga,
wadaaddadii sarena iyo Farrisiintii waxay u di-
reen saraakiil inay soo qabtaan isaga. 33 Ciise
haddaba wuxuu ku yidhi, Weli in yar baan idinla
joogayaa, markaasaan u tegayaa kii i soo di-
ray. 34 Waad i doondooni doontaan, imana heli
doontaan, meeshaan joogona iman kari maysaan.
35 Sidaa aawadeed Yuhuuddu waxay isku yid-
haahdeen, Kanu xaggee buu tegi doonaa oo ay-
naan ka heli doonin? Ma wuxuu u tegi doonaa

kuwa ku kala firidhsan dadka Gariigta ah, oo wax
bari doonaa dadka Gariigta ah? 36 Waa maxay
hadalkan uu yidhi? Waad i doondooni doontaan,
imana heli doontaan, meeshaan joogona ma iman
kari doontaan.

Biyaha Nool

37 Maalintii u dambaysay, oo ahayd maalintii
weynayd ee iidda, Ciise ayaa istaagay oo qayliyey
isagoo leh, Haddii qof uun harraado, ha ii yi-
maado, hana cabbo. 38 Kii i rumaysta, calooshiisa
waxaa ka duuli doona webiyo biyaha nool ah,
sida Qorniinku u yidhi. 39 Waxaas ayuu kaga
hadlay Ruuxa oo ay kuwii isaga rumaystay heli
doonaan, waayo, Ruuxa weli lama bixin, maxaa
yeelay, Ciise weli ma ammaanmin.

40 Sidaa aawadeed dadkii badnaa qaarkood,
goortay hadalladaas maqleen, waxay
yidhaahdeen, Runtii kanu waa nebigii. 41 Qaar
kalena waxay yidhaahdeen, Kanu waa Masiixii.
Qaarse waxay yidhaahdeen, Laakiin Masiixii ma
wuxuu ka imanayaa Galili? 42 Qorniinku miyaanu
odhan, Masiixu wuxuu ka iman doonaa farcanka
Daa'uud iyo tuuladii Beytlaxam oo Daa'uud
joogay? 43 Sidaa daraaddeed dadkii badnaa
waa kala qaybsamay aawadiis. 44 Qaarkood baa
doonay inay qabtaan, laakiinse ninna faro ma uu
saarin.

45 Saraakiishii haddaba waxay u yimaadeen
wadaaddadii sare iyo Farrisiintii, iyaguna
waxay ku yidhaahdeen, Maxaad u keeni
weydeen? 46 Saraakiishii waxay ugu jawaabeen,
Ninna weligiis uma hadlin sida ninkaasi u

hadlay. 47 Farrisiintii haddaba waxay iyaga ugu
jawaabeen, Idinkana ma laydin khiyaaneeyey?
48 Miyaa taliyayaasha midkood ama Farrisiinta
rumaystay isaga? 49 Laakiin dadkan badan oo
aan sharciga garanaynin waa inkaaran yihiin.
50 Nikodemos (kii markii hore Ciise u yimid,
isagoo ah midkood) wuxuu iyaga ku yidhi,
51 Miyaa sharcigeennu xukumaa nin, iyadoo
aan marka hore laga maqlin isaga oo aan la
garanaynin wuxuu sameeyo? 52 Kolkaasay u
jawaabeen oo waxay ku yidhaahdeen, Adiguna
ma reer Galili baad tahay? Doondoon, oo arag
inaan nebi ka kacayn Galili.

Naagtii Sinada Lagu Qabtay

53 Markaasaa nin kastaa wuxuu u baxay gurigi-
isii.

8

1 Ciisese wuxuu u baxay Buur Saytuun.
2 Aroortii hore ayuu haddana macbudka yimid,
dadkii oo dhammuna way u yimaadeen, oo intuu
fadhiistay, ayuu wax baray. 3 Culimmadii iyo
Farrisiintii waxay u keeneen naag sino lagu
qabtay. Markaasay dhexda joojiyeen, 4 oo waxay
isagii ku yidhaahdeen, Macallimow, naagtan
waxaa lagu qabtay sino. 5 Hadda Muuse wuxuu
sharciga nagu amray in la dhagxiyo tan oo kale,
adiguse maxaad ka leedahay iyada? 6 Waxay
waxaas u yidhaahdeen, iyagoo jirrabaya, si
ay u helaan wax ay ku ashtakeeyaan. Laakiin
Ciise waa foororsaday, oo farta ayuu dhulka
wax ku qoray. 7 Laakiin goortay sii wadeen

inay weyddiiyaan, wuu istaagay, oo wuxuu ku
yidhi, Kii idinka mid ah oo aan dembi lahayn,
isagu horta dhagax ha ku tuuro. 8 Mar kale ayuu
foororsaday, oo haddana dhulka wax ku qoray.
9 Iyagu markay waxaas maqleen, ayay iska daba
baxeen midba mid, waayeelladii ka bilaabato ilaa
kii u dambeeyey. Ciisena keligiis ayuu hadhay iyo
naagtii dhexda joogtay. 10 Ciise ayaa istaagay oo
ku yidhi iyadii, Naag yahay, xaggee bay joogaan?
Ninna miyaanu ku xukumin? 11 Waxay ku tidhi,
Ninna, Sayidow. Ciisena wuxuu ku yidhi, Anna
ku xukumi maayo. Soco, oo hadda ka dib ha
dembaabin.

Nuurka Dunida

12 Haddaba Ciise ayaa mar kale la hadlay
iyaga, oo wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay
nuurka dunida. Kii i soo raacaa, gudcurka
kuma socon doono, wuxuuse lahaan doonaa nu-
urka nolosha. 13 Sidaa aawadeed Farrisiintu
waxay ku yidhaahdeen, Marag baad isu furaysaa,
maraggaagguna run ma aha. 14 Ciise baa u
jawaabay oo wuxuu ku yidhi, In kastoo aan
marag isu furo, maraggaygu waa run, waayo,
waxaan garanayaa meeshaan ka imid iyo mee-
shaan tegayo, idinkuse garan maysaan meeshaan
ka imid ama meeshaan tegayo. 15 Idinku waxaad
wax ka xukuntaan xagga jidhka, aniguse ninna
ma xukumo. 16 Haddaan xukumo, xukunkaygu
waa run, waayo, anigu keligay ma ihi, laakiin waa
aniga iyo Aabbahaygii i soo diray. 17 Sharcigiinna
waxaa ku qoran, Laba nin maraggoodu waa run.
18 Anigu waxaan ahay kii isu marag fura, oo Aab-
bahaygii i soo dirayna ayaa ii marag fura. 19 Sidaas

aawadeed waxay ku yidhaahdeen, Aabbahaa
xaggee buu joogaa? Ciise ayaa ugu jawaabay,
I garan maysaan, Aabbahayna garan maysaan.
Haddaad i garanaysaan, Aabbahayna waad garan
lahaydeen. 20 Hadalladaas ayuu kaga hadlay
meeshii khasnaddu tiil intuu macbudka wax ku
barayay. Oo ninna ma uu qaban isaga, waayo,
saacaddiisii weli ma iman.

Digidda Ku Saabsan Xukunka Imanaya

21 Sidaas aawadeed wuxuu haddana ku yidhi
iyaga, Waan tegayaa, waadna i doondooni
doontaan, waadna ku dhiman doontaan
dembigiinna. Meeshaan tegayo iman kari
maysaan. 22 Sidaas daraaddeed Yuhuuddu waxay
yidhaahdeen, Miyuu isdilayaa? Waayo, isagaa
yidhi, Meeshaan tegayo iman kari maysaan.
23 Wuxuu ku yidhi iyaga, Idinku waxaad tihiin
kuwa hoosta, aniguse waxaan ka mid ahay
kuwa sare. Idinku waxaad tihiin kuwa dunidan,
aniguse mid kama ihi kuwa dunidan. 24 Haddaba
waxaan idinku idhi, Dembiyadiinna waad
ku dhiman doontaan, waayo, haddaydnan
rumaysan inaan isagii ahay, dembiyadiinna
ayaad ku dhiman doontaan. 25 Haddaba waxay
ku yidhaahdeen, Yaad tahay? Ciise wuxuu ku
yidhi, Kii aan tan iyo bilowgii idinkala hadlay.
26 Waxaan hayaa wax badan oo aan idinkala
hadlo oo aan idinku xukumo, laakiin kii i soo
diray waa run, aniguna waxaan ka maqlay isaga,
waxaas ayaan dunida kula hadlayaa. 27 Ma ayna
garan inuu iyaga kala hadlay Aabbaha. 28 Sidaas
aawadeed Ciise ayaa ku yidhi, Markaad Wiilka
Aadanaha kor u qaaddaan, markaasaad garan

doontaan inaan isagii ahay iyo inaanan keligay
waxba samaynaynin, laakiin sida Aabbuhu ii
baray ayaan waxyaalahaas ugu hadlaa. 29 Oo kii
i soo diray ayaa ila jira, keligay igama uu tegin,
waayo, mar kasta waxaan sameeyaa waxa ka
farxiya isaga. 30 Intuu waxyaalahaas ku hadlayay,
dad badan ayaa rumaystay isaga.

Ciise Wuxuu La Dooday Yuhuuddii

31 Sidaas aawadeed Ciise wuxuu ku yidhi Yuhu-
uddii isaga rumaysatay, Haddaad ereygayga ku
sii socotaan, runtii waxaad tihiin xertayda. 32 Oo
waxaad garan doontaan runta; runtiina waa idin
xorayn doontaa. 33 Waxay ugu jawaabeen, Far-
cankii Ibraahim baannu nahay, oo weligayo ad-
doommo ninna uma ahayn. Maxaad u leedahay,
Waa laydin xorayn doonaa? 34 Ciise ayaa ugu
jawaabay, Runtii, runtii, waxaan idinku leeya-
hay, Kii kasta oo dembi sameeyaa waa addoonkii
dembiga. 35 Oo addoonkuna guriga kuma sii
jiro, wiilkuse waa ku sii jiraa weligiis. 36 Sidaas
aawadeed haddii Wiilku idin xoreeyo, runtii xor
baad ahaan doontaan. 37 Waan garanayaa inaad
farcankii Ibraahim tihiin, laakiin waxaad doon-
aysaan inaad i dishaan, waayo, hadalkaygu meel
idinkuma haysto. 38 Waxaan xaggii Aabbahay
ku soo arkay ayaan ka hadlaa, idinkuna waxaad
samaysaan wixii aydin aabbihiin ka maqasheen.
39 Markaasay u jawaabeen oo waxay ku yid-
haahdeen, Aabbahayo waa Ibraahim. Ciise ayaa
ku yidhi, Haddaad carruurtii Ibraahim tihiin,
shuqullada Ibraahim waad samayn lahaydeen.
40 Laakiin hadda waxaad doonaysaan inaad i

dishaan, anoo ah ninkii idiin sheegay runtii aan
xaggii Ilaah ka maqlay. Waxaas Ibraahim ma uu
samayn jirin. 41 Waxaad samaysaan shuqullada
aabbihiin. Markaasay ku yidhaahdeen, Annagu
kuma aannu dhalan sino. Aabbe keliya ayaannu
leennahay oo waa Ilaah. 42 Ciise wuxuu ku yidhi,
Haddii Ilaah aabbihiin yahay, waad i jeclaan la-
haydeen, maxaa yeelay, Ilaah baan ka soo baxay
oo ka imid, aniguna iskama iman, ee isagaa i
soo diray. 43 Maxaad hadalkayga u garan wey-
deen? Waayo, hadalkayga ma maqli karaysaane.
44 Idinku waxaad tihiin kuwo aabbahood Ibliiska
yahay, oo waxaad doonaysaan inaad samaysaan
damacyada aabbihiin. Tan iyo bilowgii wuxuu
ahaa mid dhiig qaba, runtana kuma uu joogsan,
waayo, runtu kuma jirto isaga. Markuu been ku
hadlo, tiisuu ku hadlaa, waayo, waa beenaaleh,
waana beenta aabbaheed. 45 Laakiin runta aan
ku hadlo aawadeed waad i rumaysan weydeen.
46 Midkiinnee baa dembi igu caddaynaya? Had-
daan runta sheego, maxaad ii rumaysan wey-
daan? 47 Kii Ilaah kuwiisa ka mid ah, erayada
Ilaah ayuu maqlaa, sidaas daraaddeed idinku
maqli maysaan, waayo, Ilaah kuwiisii ma ihidin.

48 Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen,
Miyaannan run ku hadlin markaannu nidhi, Reer
Samaariya baad tahay, oo jinni baad qabtaa?
49 Ciise wuxuu ugu jawaabay, Jinni ma qabo,
laakiin Aabbahay baan murweeyaa, idinkuna
waad i murwad jebisaan. 50 Anigu ammaantayda
ma doono, waxaase jira mid doona oo xukuma.
51 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddii
qof uun ereygayga xajiyo, weligiis dhimasho ma

arki doono. [52] Yuhuuddu waxay ku yidhaahdeen
isaga, Imminka waxaannu garanaynaa inaad
jinni qabto. Ibraahim waa dhintay iyo
nebiyadiiba, adiguna waxaad leedahay, Haddii
qof uun hadalkayga xajiyo, weligiis dhimasho
ma dhadhamin doono. [53] Miyaad ka sii weyn
tahay aabbaheen Ibraahim oo dhintay, iyo
nebiyadii dhintay? Yaad iska dhigaysaa? [54] Ciise
wuxuu ugu jawaabay, Haddaan is-ammaano,
ammaantaydu waxba ma aha. Waa Aabbahay
kan i ammaanaa, kaad ku sheegtaan Ilaahiinna.
[55] Mana aydnaan garan isaga, laakiinse anigu waa
garanayaa, oo haddaan idhaahdo, Garan maayo
isaga, sidiinna oo kalaan beenaaleh noqonayaa,
laakiinse waan aqaan isaga, ereygiisana waan
xajiyaa. [56] Aabbihiin Ibraahim waa ku reyreeyey
inuu maalintayda arko, wuuna arkay oo ku
farxay. [57] Sidaa aawadeed Yuhuuddii waxay ku
yidhaahdeen, Weli konton sannadood ma aadan
gaadhin, oo Ibraahim ma aragtay? [58] Ciise wuxuu
ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay,
Intaan Ibraahim jirin anaa ah. [59] Markaasay
dhagaxyo u gurteen inay ku tuuraan, laakiin Ciise
waa dhuuntay, wuuna ka baxay macbudka.

9

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala'aan Ku Dhashay

[1] Ciise intuu socday, wuxuu arkay nin ind-
hala'aan ku dhashay. [2] Xertiisu waxay weyddi-
iyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow, yaa dem-
baabay, ma kan baa mise waa waalidkiis, inuu in-

dhala'aan ku dhasho? 3 Ciise ayaa ugu jawaabay,
Ninkan iyo waalidkiis midna ma dembaabin,
laakiin waa in shuqullada Ilaah lagu muujiyo is-
aga. 4 Waa inaan samayno shuqullada kii i soo
diray intay maalin tahay; habeen baa imanaya
mar aan ninna shaqayn karin. 5 Intaan dunida
joogo, waxaan ahay nuurkii dunida. 6 Markuu
sidaas yidhi, ayuu dhulka candhuuf ku tufay,
oo candhuuftii dhoobo ka sameeyey, markaasuu
dhoobadii wuxuu mariyey ninkii indhihiisii, 7 oo
ku yidhi, Bax oo ku soo maydho balliga Siloo'am
la yidhaahdo (oo fasirkiisii yahay, Waa la diray).
Wuu tegey haddaba oo soo maydhay, markaasuu
yimid isagoo wax arkaya. 8 Sidaa daraaddeed
derisyadii iyo kuwii hortii arki jiray inuu miskiin
yahay, waxay yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn
kii fadhiyi jiray oo dawarsan jiray? 9 Qaar baa
yidhi, Waa isagii, Qaarna waxay yidhaahdeen,
Maya, laakiin waa u eg yahay. Isagaa yidhi, Is-
agii baan ahay. 10 Sidaa daraaddeed waxay ku
yidhaahdeen, Haddaba sidee bay indhahaagu u
furmeen? 11 Wuxuu ugu jawaabay, Ninka Ciise
la yidhaahdo ayaa dhoobo sameeyey oo indha-
hayga mariyey, oo wuxuu igu yidhi, Siloo'am u
kac, oo ku soo maydho, Sidaa aawadeed ayaan
tegey, oo markaan soo maydhay ayaan arag helay.
12 Kolkaasay waxay ku yidhaahdeen, Xaggee buu
joogaa? Isaguse wuxuu ku yidhi, Ma ogi.

13 Markaasaa kii markii hore indhaha la'aa
waxaa loo geeyey Farrisiintii. 14 Waxayna
ahayd sabti maalintii Ciise dhoobada sameeyey
oo indhihiisii furay. 15 Mar kale haddaba
Farrisiintii waxay weyddiiyeen siduu araggiisa

ku helay. Markaasuu wuxuu ku yidhi, Dhoobuu
indhahayga mariyey, oo aan maydhay, oo wax
baan arkayaa. 16 Sidaa aawadeed Farrisiinta
qaarkood waxay yidhaahdeen, Ninkan xaggii
Ilaah kama iman, waayo, sabtida ma dhawro.
Qaar kalese waxay yidhaahdeen, Sidee baa nin
dembi leh calaamooyinkan oo kale u samayn
karaa? Markaasay kala qaybsameen dhexdoodii.
17 Waxay haddaba ninkii indhaha la'aa ku
yidhaahdeen, Maxaad ka leedahay isaga, waayo,
waa kan indhahaaga furaye? Wuxuu ku yidhi,
Waa nebi. 18 Sidaa aawadeed Yuhuuddu kama
rumaysanin inuu indha la'aa, oo uu araggiisa
helay, ilaa ay u yeedheen waalidkii kii araggiisa
helay, 19 oo weyddiiyeen, iyagoo leh, Kanu ma
wiilkiinnii baa aad leedihiin, Wuxuu ku dhashay
indhala'aan? Sidee buu hadda wax ku arkaa?
20 Waalidkiis waxay haddaba ugu jawaabeen,
Waannu garanaynaa kani inuu wiilkayagii yahay
oo uu indhala'aan ku dhashay, 21 laakiin siduu
hadda wax ku arko garan mayno, kii indhihiisii
furayna garan mayno. Isaga weyddiiya. Waa nin
weyn. Waa isu hadli doonaaye. 22 Waxyaalahaas
waxay waalidkiis u yidhaahdeen, waayo,
Yuhuudday ka baqeen. Maxaa yeelay, Yuhuuddu
waxay mar hore ku heshiiyeen in qof uun hadduu
u qirto inuu yahay Masiixa, sunagogga laga
saaro. 23 Sidaa aawadeed waalidkiis waxay ku
yidhaahdeen, Waa nin weyn ee weyddiiya isaga.

24 Haddaba mar labaad ayay ninkii indhaha
la'aa u yeedheen oo ku yidhaahdeen, Ilaah
ammaan. Waxaannu garanaynaa inuu ninkanu
dembi leeyahaye. 25 Wuxuu haddaba ugu

jawaabay, Inuu dembi leeyahay garan maayo,
waxa keli ahoo aanse garanayaa, inaan
indha la'aa, oo aan haddana wax arkayo.
26 Waxay haddaba ku yidhaahdeen, Muxuu
kugu sameeyey? Sidee buu indhahaaga u
furay? 27 Wuxuu ugu jawaabay, Horaan idiinku
sheegay, mana aydnaan maqlin. Maxaad
u doonaysaan inaad mar kale maqashaan?
Idinkuna ma waxaad doonaysaan inaad xertiisa
noqotaan? 28 Markaasay caayeen oo waxay
ku yidhaahdeen, Adigu xertiisa baad tahay,
annaguse waxaannu nahay xertii Muuse.
29 Waxaannu garanaynaa inuu Ilaah la hadlay
Muuse, laakiinse ninkanu meeshuu ka yimid
garan mayno. 30 Ninkii baa u jawaabay oo
ku yidhi, Waxakanu waa yaab inaydnaan
garanaynin meeshuu ka yimid, isaguna uu
indhaha ii furay. 31 Waannu garanaynaa inaan
Ilaah dembilayaashii maqlayn, laakiin wuxuu
maqlaa kii Ilaah caabuda oo doonistiisa sameeya.
32 Tan iyo dunida bilowgeedii lama maqlin nin
indhaha u furay qof indhala'aan ku dhashay.
33 Ninkanu haddaanu xaggii Ilaah ka iman, waxba
ma uu samayn kareen. 34 Markaasay u jawaabeen
oo ku yidhaahdeen, Dhammaantaaba dembiyo
waad ku dhalatay ee ma wax baad na baraysaa?
Kolkaasay dibadda ku tuureen.

35 Ciise ayaa maqlay inay dibadda ku tuureen,
wuuna helay oo ku yidhi, Wiilka Ilaah ma ru-
maysan tahay? 36 Markaasuu u jawaabay oo
ku yidhi, Yuu yahay, Sayidow, aan rumaystee?
37 Ciise ayaa ku yidhi, Waad aragtay, waana isaga

kan kula hadlayaa. 38 Markaasuu ku yidhi, Waa
rumaysnahay, Sayidow. Wuuna caabuday.
39 Ciise wuxuu yidhi, Waxaan dunidan u imid
xukun, kuwa aan wax arkin inay wax arkaan,
kuwa wax arkaana inay indho beelaan. 40 Kuwii
Farrisiinta ahaa oo la joogay ayaa waxyaalahaas
maqlay, oo waxay ku yidhaahdeen, Annaguna ma
indha la' nahay? 41 Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad
indhala'aan lahaydeen, dembi ma aydin lahaa-
teen, laakiinse haatan waxaad tidhaahdaan, Wax
baannu aragnaa. Dembigiinnu waa sii jiraa.

10

Xerada Adhiga

1 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii
aan xerada idaha illinka ka soo gelin ee meel
kale ka soo fuulaa, kaasi waa tuug iyo waxd-
hace. 2 Laakiin kii illinka ka soo galaa waa ad-
hijirka idaha. 3 Illinjoogaha ayaa isaga illinka
ka fura, iduhuna codkiisay maqlaan, idihiisana
magacyadooda ayuu ugu yeedhaa, oo dibadduu
u kaxeeyaa. 4 Markuu kuwiisa wada saaro,
wuu hor kacaa, iduhuna way raacaan, waayo,
codkiisay garanayaan. 5 Nin qalaadna raaci
maayaan, laakiin way ka cararayaan, waayo,
codka kuwa qalaad garan maayaan. 6 Masaalkaas
Ciise ayaa kula hadlay iyaga, laakiin ma ay garan
waxyaaluhuu kala hadlayay xaggooda.

Adhijirka Wanaagsan

7 Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Runtii,
runtii, waxaan idinku leeyahay, Waxaan ahay
illinka iduhu ka soo galaan. 8 Kuwii hortay

yimid oo dhammu waa tuugag iyo waxdhacayaal,
iduhuse ma maqlin. 9 Waxaan ahay illinka, had-
dii qof uun xaggayga ka soo galo, wuu badbaadi
doonaa, wuuna soo geli doonaa oo bixi doonaa,
daaq buuna heli doonaa. 10 Tuuggu wax kale
uma yimaado inuu wax xado oo dilo oo halleeyo
mooyaane, aniguse waxaan u imid inay nolosha
haystaan oo ay badnaan u haystaan.

11 Waxaan ahay adhijirka wanaagsan. Adhi-
jirka wanaagsanu wuxuu naftiisa u bixiyaa idaha
daraaddood. 12 Kan ciidanka ah oo aan adhijirka
ahayn, iduhuna aanay kuwiisa ahayn, kolkuu
arko yeeyda oo soo socota, wuu ka tagaa idaha
oo ka cararaa. Markaasay yeeydu qabsataa oo
kala firdhisaa iyaga. 13 Wuu cararaa, waayo,
isagu waa ciidan uun, oo idaha waxba kama
gelin. 14 Waxaan ahay adhijirka wanaagsan;
waan garanayaa kuwayga, kuwayguna waa i
garanayaan, 15 sida Aabbuhu ii garanayo, anna
aan Aabbaha u garanayo; oo naftaydana waan
u bixiyaa idaha daraaddood. 16 Ido kale ayaan
leeyahay oo aan kuwa xeradan ahayn, kuwaasna
waa inaan keenaa, waxayna maqli doonaan cod-
kayga, oo waxaa jiri doona adhi keliya iyo adhijir
keliya.

17 Sidaas daraaddeed Aabbuhu waa i jecel ya-
hay, waayo, naftaydaan bixiyaa inaan mar kale
qaato. 18 Ninna igama qaado, laakiin anaa iska
bixiya. Waxaan leeyahay amar aan ku bixiyo,
waanan leeyahay amar aan haddana ku soo
qaato. Amarkan waxaan ka helay Aabbahay.

19 Yuhuuddu haddana way kala qaybsameen

hadalladaas aawadood. [20] Badidood waxay yid-
haahdeen, Jinni buu qabaa, wuuna waalan yahay,
ee maxaad u maqlaysaan? [21] Qaar kale waxay yid-
haahdeen, Hadalladaasu ma aha kuwa nin jinni
qaba. Jinni miyuu indhaha u furi karaa nin indha
la'?

Ciise Oo Yeruusaalem Joogay Wakhtigii Iidda Daahirinta Macbudka

[22] Waxay ahayd Iidda Daahirinta Macbudka
xagga Yeruusaalem, waxayna ahayd wakhtiga
qabowga. [23] Ciisena wuxuu dhex socday
macbudka xagga Balbalada Sulaymaan.
[24] Yuhuuddu haddaba waxay isugu soo urureen
hareerihiisa oo ku yidhaahdeen, Tan iyo
goormaad shaki nagu sii wadi doontaa? Haddii
aad Masiixa tahay bayaan noogu sheeg. [25] Ciise
ayaa ugu jawaabay, Waan idiin sheegay, idinkuse
ma rumaysnidin. Shuqullada aan magaca
Aabbahay ku sameeyo ayaa ii marag fura,
[26] laakiin ma rumaysnidin, waayo, idahayga ka
mid ma ihidin. [27] Idahaygu codkaygay maqlaan,
waanan garanayaa iyaga, wayna i raacaan.
[28] Oo waxaan iyaga siiyaa nolosha weligeed ah,
weligoodna ma lumi doonaan, oo ninna kama
dhufsan doono gacantayda. [29] Aabbahaygii i
siiyey iyaga ayaa wax walba ka weyn, oo ninna
kama dhufsan karo gacanta Aabbahay. [30] Aniga
iyo Aabbuhu mid baannu nahay.

Colaaddii Yuhuudda

[31] Markaasay Yuhuuddu haddana dhagaxyo
u gurteen inay dhagxiyaan. [32] Ciise ayaa ugu
jawaabay, Shuqullo badan oo wanaagsan ayaan

idinka tusay xagga Aabbahay. Shuqulladaas kee
baad igu dhagxinaysaan? 33 Yuhuuddu waxay
ugu jawaabeen, Shuqul wanaagsan aawadiis
kugu dhagxin mayno, laakiin caytanka aawadiis
iyo inaad adigoo nin ah Ilaah iska dhigayso.
34 Ciise wuxuu ugu jawaabay, Miyaanay ku
qorrayn sharcigiinna, Waxaan idhi, Idinku
waxaad tihiin ilaahyo? 35 Hadduu Ilaah kuwii
ereygiisu u yimid ku sheegay ilaahyo (oo
Qorniinkana lama jebin karo), 36 ma waxaad
ku leedihiin kii Aabbuhu quduus ka dhigay
oo xagga dunida u soo diray, Waad caytantaa,
waayo, waxaan idhi, Wiilka Ilaah baan ahay?
37 Haddaanan samayn shuqullada Aabbahay, ha
i rumaysanina. 38 Laakiin haddaan sameeyo,
in kastoo aydnaan i rumaysanayn, shuqullada
rumaysta, inaad ogaataan oo garataan in
Aabbuhu igu jiro, anna Aabbaha aan ku jiro.
39 Sidaa aawadeed mar kale ayay dooneen inay
qabtaan, wuuna ka baxsaday gacantooda.

40 Haddana wuxuu u baxay Webi Urdun
shishadiisa ilaa meeshii Yooxanaa markii hore ku
jiray, isagoo dad ku baabtiisaya, meeshaasuuna
joogay, 41 oo qaar badan baa u yimid isaga,
waxayna ku yidhaahdeen, Runtii Yooxanaa
calaamo ma samayn, laakiin wax walba oo
Yooxanaa ka yidhi ninkan run bay ahaayeen.
42 Kuwa badan baana halkaa ku rumaystay isaga.

11

Ciise Baa Laasaros Soo Nooleeyey

1 Waxaa jiray nin buka oo ah Laasaros reer Bey-
taniya ee joogay tuulada Maryan iyo walaasheed
Maarta. 2 Maryantaasu waxay ahayd tii Rabbiga
cadar marisay oo cagihiisa timaheeda ku tirtirtay,
oo walaalkeed Laasaros bukay. 3 Sidaa aawadeed
walaalihii farriin bay Rabbiga u direen iyagoo
leh, Sayidow, ogow, kii aad jeclayd waa bukaaye.
4 Laakiin Ciise markuu taas maqlay wuxuu yidhi,
Bukaankanu kan dhimashada ma ahaa, laakiin
waa ammaanta Ilaah aawadeed in Wiilka Ilaah
lagu ammaano.

5 Ciise ayaa jeclaa Maarta iyo walaasheed iyo
Laasaros. 6 Sidaa aawadeed markuu maqlay
inuu buko, laba maalmood oo kale ayuu meeshuu
joogay iska sii joogay. 7 Markaas dabadeed ayuu
xertii ku yidhi, Yahuudiya aan haddana tagno.
8 Xertii waxay ku yidhaahdeen, Macallimow,
Yuhuuddu waxay haddana doonayeen inay ku
dhagxiyaan, ma waxaad mar kale u kacaysaa
meeshaas? 9 Ciise ayaa ugu jawaabay, Maalintu
miyaanay laba iyo toban saacadood ahayn? Qof
hadduu maalinta socdo ma turunturoodo, waayo,
wuxuu arkaa iftiinka dunidan. 10 Laakiin qof had-
duu habeenka socdo, wuu turunturoodaa, waayo,
iftiinku kuma jiro isaga. 11 Waxyaalahaas ayuu
ku hadlay, oo dabadeedto wuxuu ku yidhi iyaga,
Saaxiibkeen Laasaros waa hurdaa, laakiin waan
u tegayaa inaan soo toosiyo. 12 Sidaa daraaddeed
xertii waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, hadduu
hurdo wuu bogsanayaa. 13 Ciise wuxuu ka had-
layay dhimashadiisa, iyaguse waxay u maleeyeen
inuu ka hadlayo nasashada hurdada. 14 Ciise
haddaba ayaa bayaan ugu yidhi, Laasaros waa

dhintay. 15 Anigu waa ku faraxsanahay aawadiin
inaanan halkaas joogin si aad u rumaysataan,
laakiin aan u tagno. 16 Sidaa aawadeed Toomas,
kii Didumos la odhan jiray, wuxuu ku yidhi xertii
la socotay, Innaguna aan tagno si aynu ula dhi-
manno.

17 Haddaba markuu Ciise yimid wuxuu ogaa-
day inuu afar maalmood xabaasha ku jiray.
18 Haddana Beytaniya waa u dhowayd Yeru-
usaalem, oo waxay u jirtay qiyaas shan iyo toban
istaadiyon. 19 Yuhuud badan waxay u yimaadeen
Maarta iyo Maryan inay walaalkood uga tacsiy-
eeyaan.

20 Maarta haddaba markay maqashay in Ciise
imanayo, ayay ka hor tagtay, Maryanse gurigay
iska fadhiday. 21 Markaasaa Maarta waxay Ci-
ise ku tidhi, Sayidow, haddaad halkan joogtid,
walaalkay ma uu dhinteen. 22 Hadda waxaan
garanayaa in wax alla waxaad Ilaah weyddiisatid
uu ku siinayo. 23 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Walaalkaa waa sara kici doonaa. 24 Maartaa ku
tidhi, Waan garanayaa inuu kici doono wakhtiga
sarakicidda ee maalinta u dambaysa. 25 Ciise
ayaa ku yidhi, Anigu waxaan ahay sarakicidda iyo
nolosha. Kii i rumaystaa, in kastoo uu dhinto,
wuu noolaan doonaa. 26 Kii kasta oo nool oo i
rumaystaa weligii ma dhiman doono. Waxan ma
rumaysan tahay? 27 Waxay ku tidhi, Haah, Sayi-
dow, waan rumaysnahay inaad tahay Masiixa oo
ah Wiilka Ilaah ee dunida iman lahaa.

28 Markay taas tidhi, way tagtay oo hoos ahaan
ugu soo yeedhay walaasheed Maryan, oo waxay
ku tidhi, Macallinkii halkan buu joogaa, waana

kuu yeedhayaa. 29 Iyaduna kolkay maqashay,
dhaqso bay u kacday oo u tagtay. 30 Ciise weli
ma iman tuulada, laakiin wuxuu weli joogay
meeshii Maarta kaga hor tagtay. 31 Haddaba
Yuhuuddii iyada guriga la joogtay oo u tacsiyay-
naysay, markay arkeen Maryan inay dhaqso u
kacday oo baxday, ayay raaceen, iyagoo u malay-
naya inay xabaashii tegayso inay meeshaas ku
baroorato. 32 Haddaba Maryan markay timid
meeshii Ciise joogay oo ay aragtay isaga, waxay
ku dhacday cagihiisa iyadoo ku leh, Sayidow,
haddaad halkan joogtid, walaalkay ma uu dhin-
teen. 33 Ciise haddaba markuu arkay iyadoo ba-
rooranaysa, iyo Yuhuuddii la socotay oo la ba-
rooranaysa, ayuu ka qalbi xumaaday, wuuna mu-
rugooday. 34 Markaasuu yidhi, Xaggee baad dhig-
teen? Waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, kaalay
oo arag. 35 Ciise waa ooyay. 36 Sidaa daraaddeed
Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, Bal eega, siduu
u jeclaa. 37 Qaarkoodse waxay yidhaahdeen,
Ninkan oo indhaha u furay kii indha la'aa, miyu-
usan wax ka samayn karin inuusan ninkaasu dhi-
man?

38 Sidaa daraaddeed Ciise oo mar kale qalbi
xumaaday ayaa xabaashii yimid. Waxay ahayd
god, dhagax baana saarnaa. 39 Ciise ayaa
yidhi, Dhagaxa ka qaada. Maarta oo ahayd kii
dhintay walaashiis, waxay ku tidhi, Sayidow,
hadda wuu urayaa, waayo, afar maalmood buu
mootanaa. 40 Ciise wuxuu ku yidhi, miyaanan
kugu odhan, Haddaad rumaysatid, waxaad arki
lahayd ammaanta Ilaah? 41 Markaasay dhagaxii
ka qaadeen. Ciisena indhihiisuu kor u taagay

oo yidhi, Aabbow, waan kuugu mahadnaqayaa
inaad i maqashay. 42 Waana ogaa inaad mar
kasta i maqasho, laakiin dadkan badan oo
hareerahayga taagan aawadood ayaan taas u
idhi inay rumaystaan inaad adigu i soo dirtay.
43 Markuu sidaas ku hadlay dabadeed wuxuu ku
dhawaaqay cod weyn, Laasarosow, soo bax.
44 Markaasaa kii dhintay soo baxay, isagoo
gacmaha iyo cagaha ay kafan kaga xidhan tahay,
wejigana maro kaga xidhan tahay. Kolkaasuu
Ciise wuxuu ku yidhi iyaga, Fura oo daaya, ha
socdee.

Wadaaddadii Sare Shirqool Bay Ciise U Dhigeen (Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luuk. 22:1-2)

45 Sidaa aawadeed qaar badan oo Yuhuuddii ah
oo Maryan u yimid oo arkay wuxuu sameeyey
ayaa rumaystay. 46 Qaarkoodse way u tageen
Farrisiintii, oo waxay u sheegeen wuxuu Ciise
sameeyey.

47 Sidaa aawadeed wadaaddadii sare iyo
Farrisiintii shir bay isugu yimaadeen oo
yidhaahdeen, Maxaynu samaynaa? Waayo,
ninkanu calaamooyin badan buu sameeyeye.
48 Haddaynu sidaa u dayno, dhammaan way
rumaysan doonaan isaga, oo dadka Roomana
way iman doonaan, oo waxay qaadan doonaan
meesheenna iyo quruunteenna. 49 Midkood
Kayafas la odhan jiray, oo wadaadka sare ahaa
sannaddaas, wuxuu iyagii ku yidhi, Waxba garan
maysaan, 50 oo ka fiirsan maysaan inay idiin
roon tahay in nin keli ahu dadka u dhinto oo
aan quruunta oo dhammu lumin. 51 Waxaas

iskama odhan, laakiin isagoo ah wadaadka sare
sannaddaas, wuxuu sii sheegay in Ciise quruunta
u dhiman doono, 52 quruuntii oo keliya uma
aha, laakiin inuu mid keliya isugu soo ururiyo
carruurtii Ilaah oo kala firidhsan. 53 Haddaba
maalintaas wixii ka dambeeyey waxay ku
tashadeen inay dilaan.
54 Sidaa daraaddeed mar dambe Ciise bayaan
uma dhex marin Yuhuudda, wuuse ka tegey
meeshaas, ilaa meel u dhowayd cidlada, ilaa
magaalo la yidhaahdo Efrayim, halkaasuuna
xertii la joogay. 55 Hadda Iidda Yuhuudda ee
Kormaridda la yidhaahdaa waa dhowayd, kuwa
badanna waxay u kaceen Yeruusaalem iyagoo
dalka ka yimid Iiddii Kormaridda horteed inay
isdaahiriyaan. 56 Sidaa daraaddeed ayay Ciise
doondooneen, oo waxay isku yidhaahdeen,
iyagoo macbudka dhex taagan, Maxay idinla
tahay? Ma inuusan iidda imanaynin baa?
57 Wadaaddadii sare iyo Farrisiintii waxay amar
ku bixiyeen, Hadduu qof ogaado meeshuu joogo
waa inuu sheego, ha la qabtee.

12

Maryan Baa Ciise Beytaniya Ku Subagtay (Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9)

1 Haddaba lix maalmood ka hor Iidda
Kormaridda, Ciise wuxuu yimid Beytaniya,
meeshuu joogay Laasaros, kii Ciise kuwa dhintay
ka soo sara kiciyey. 2 Sidaas daraaddeed
halkaasaa casho loogu sameeyey, Maartana
waa adeegaysay, oo Laasaros wuxuu ka mid
ahaa kuwa cuntada ula fadhiistay. 3 Maryan

haddaba waxay qaadday rodol cadar ah oo
naaradiin qaaliya ah, waxayna marisay cagaha
Ciise, oo timaheedii ayay cagihiisa ku tirtirtay.
Gurigiina waxaa ka buuxsamay udgoonkii
cadarka. 4 Laakiin Yuudas Iskariyod, oo ahaa mid
xertiisii ka mid ah, oo gacangelin lahaa, wuxuu
yidhi, 5 Maxaa cadarkan loogu iibin waayay
saddex boqol oo dinaar, oo loo siin waayay
masaakiinta? 6 Sidaas uma uu odhan dan uu ka
lahaa masaakiinta, laakiin wuxuu u yidhi wuxuu
ahaa tuug, oo kiishadda lacagta ayuu hayn jiray,
wuuna kala bixi jiray wixii lagu rido. 7 Haddaba
Ciise ayaa yidhi, Daaya. Waxay u haysay maalinta
aasniintayda. 8 Waayo, masaakiintu mar walba
way idinla jiraan, aniguse idinlama joogo mar
walba.
9 Haddaba dad badan oo Yuhuud ah baa
waxay ogaadeen inuu halkaas joogo, wayna u
yimaadeen, ma aha Ciise aawadii oo keliya laakiin
inay arkaan Laasarosna, kii uu kuwii dhintay ka
soo sara kiciyey. 10 Wadaaddadii sare waxay ku
tashadeen inay Laasarosna dilaan. 11 Waayo,
aawadiis ayaa Yuhuud badani ku tagtay oo Ciise
rumaysatay.

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem
(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luuk. 19:28-40)

12 Maalintii xigtay dad badan oo u yimid
iiddii, markay maqleen inuu Ciise Yeruusaalem
imanayo, 13 waxay qaateen laamihii geedaha
timirta ah, oo ay baxeen inay ka hor tagaan,
iyagoo ku dhawaaqaya *Hoosanna, waxaa

* **12:13** Hoosanna = hadal ammaan ah.

barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku imanaya oo
boqorka Israa'iil ah. 14 Ciise wuxuu helay dameer
yar oo fuulay, siday ugu qoran tahay, 15 Ha
biqin, gabadhii Siyoonay; bal eeg, Boqorkaagu
waa imanayaa isagoo fuushan qayl dameereed.
16 Markii hore xertiisii waxyaalahaas ma
ay garan, laakiin markii Ciise ammaanmay
dabadeed ayay xusuusteen in waxyaalahaas
xaggiisa laga qoray iyo in waxyaalahaas lagu
sameeyey isaga. 17 Haddaba waxaa marag furay
dadkii badnaa ee la joogay markuu Laasaros
xabaasha uga yeedhay oo uu kuwa dhintay ka
soo sara kiciyey. 18 Sidaa daraaddeed dadkii
badnaa waa u kaceen inay ka hor tagaan, waayo,
waxay maqleen inuu calaamadaas sameeyey.
19 Haddaba Farrisiintii waxay dhexdoodii isku
yidhaahdeen, Waad arkaysaan sidaydnaan
waxba u taraynin. Eega, dunidii oo dhan baa
raacdaye.

Dadka Gariigta Ah Weyddiiskoodii

20 Kuwa wakhtiga iidda u kacay inay Ilaah
caabudaan, waxaa ku dhex jiray qaar Gariig
ah. 21 Kuwaas haddaba waxay u yimaadeen
Filibos oo ahaa reer Beytsayda ee Galili, wayna
weyddiisteen oo waxay ku yidhaahdeen,
Sayidow, waxaannu doonaynaa inaannu Ciise
aragno. 22 Markaasaa Filibos u yimid oo
Andaros u sheegay, oo haddana Andaros iyo
Filibos baa wada yimid, oo ay Ciise u sheegeen.
23 Kolkaasaa Ciise u jawaabay, oo wuxuu ku
yidhi, Saacaddii way timid uu Wiilka Aadanahu
ammaanmi lahaa. 24 Runtii, runtii, waxaan

idinku leeyahay, Xabbad sarreen ah haddaanay
dhulka ku dhicin oo dhiman, keligeed bay
iska jiraysaa, laakiin hadday dhimato, midho
badan bay dhashaa. 25 Kan naftiisa jecel, waa
lumiyaa, kan dunidan naftiisa ku nebcaadaase,
wuu hayn doonaa tan iyo nolosha weligeed ah.
26 Qof uun hadduu ii adeego, ha i soo raaco,
meeshaan joogona, midiidinkayguna wuu joogi
doonaa. Qof uun hadduu ii adeego, Aabbuhu waa
murwayn doonaa isaga. 27 Haatan naftaydu waa
murugootay, oo maxaan idhaahdaa? Aabbow,
saacaddan iga badbaadi. Laakiin taas aawadeed
ayaan saacaddan u soo gaadhay. 28 Aabbow,
magacaaga ammaan. Haddaba waxaa samada
ka yimid cod leh, Waan ammaanay, waanan
ammaani doonaa mar kale.

29 Haddaba dadkii badnaa oo ag taagnaa, way
maqleen, oo waxay yidhaahdeen, Waa onkod.
Qaar kale waxay yidhaahdeen, Malaa'ig baa
la hadashay isaga. 30 Ciise ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Codkaasu aawaday uma imanin,
laakiin wuxuu u yimid aawadiin. 31 Imminka
weeye markii dunidan la xukumi lahaa, im-
minka kan madaxda dunida ah dibaddaa lagu
tuuri doonaa. 32 Aniguna haddii kor layga
qaado dhulka, dhammaan xaggaygaan u soo jiidi
doonaa. 33 Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso
siduu u dhiman doono. 34 Haddaba dadkii badnaa
waxay ugu jawaabeen, Waxaannu sharciga ka
maqallay in Masiixu weligiis jiri doono. Sidee
baad u leedahay, Wiilka Aadanaha waa in kor
loo qaado? Waa ayo Wiilka Aadanahu? 35 Ciise
haddaba ayaa ku yidhi, Weli in yar nuurka ayaa

idinla jiraya. Socda intaad nuurka haysataan, si
aan gudcurku idiin soo gaadhin. Kan gudcurka ku
socdaana ma yaqaan meeshuu u socdo. 36 Intaad
nuurka haysataan, rumaysta nuurka, inaad noqo-
taan wiilasha nuurka.

Qaar Badan Baa Rumaysan Waayay, Laakiin Qaar Baa Si Qarsoon U Rumaystay

Waxyaalahaas Ciise ayaa ku hadlay, markaa-
suu ka tegey oo ka dhuuntay iyaga. 37 Laakiin
in kastuu calaamooyin badan ku sameeyey hor-
tooda, weli ma ay rumaysan isaga; 38 inuu noqdo
hadalka nebi Isayos oo uu ku hadlay,
Rabbiyow, yaa warkayagii rumaystay,
Oo yaa gacantii Rabbiga loo muujiyey?
39 Sidaa aawadeed ayay rumaysan kari waayeen,
waayo, Isayos ayaa haddana yidhi,
40 Wuu indhatiray, qalbigoodana ayuu engejiyey,
Si aanay indhahooda wax ugu arkin, oo aanay
qalbigoodana wax ugu garan,
Oo aanay u soo noqon,
Oo aanan u bogsiin.
41 Waxyaalahaas Isayos ayaa yidhi, maxaa yee-
lay, ammaantiisuu arkay, wuuna ka hadlay is-
aga. 42 Hase ahaatee qaar badan oo taliyayaasha
ka mid ahaa way rumaysteen, laakiin Farrisiintii
aawadood ma ay qiran si aan sunagogga looga
saarin, 43 waayo, waxay ammaanta Ilaah ka je-
claayeen ammaanta dadka.

Ciise Waxbariddiisii La Soo Koobay

44 Ciise ayaa ku dhawaaqay oo yidhi, Kii i ru-
maystaa, ima rumaysto, wuxuuse rumaystaa kan
i soo diray. 45 Kii i arkaana, wuxuu arkaa kan i

soo diray. 46 Waxaan dunida u imid inaan nuur
u ahaado, in mid kasta oo i rumaystaa uusan
gudcurka ku sii jirin. 47 Nin uun hadduu er-
ayadayda maqlo oo uusan xajin, xukumi maayo,
waayo, uma iman inaan dunida xukumo, wax-
aanse u imid inaan dunida badbaadiyo. 48 Kii i
diida oo aan erayadayda aqbalin, wuxuu haystaa
mid xukuma; ereygaan ku hadlay baa xukumi
doona isaga maalinta u dambaysa. 49 Waayo,
anigu amarkayga kuma hadlin, laakiinse Aabbihii
i soo diray isagaa i amray waxaan idhaahdo iyo
waxaan ku hadloba. 50 Oo waanan garanayaa
inuu amarkiisu yahay nolosha weligeed ah. Sidaa
daraaddeed waxaan ku hadlayaa, sidii Aabbuhu
igu yidhi, sidaasaan ku hadlayaa.

13

Ciise Xertuu U Cago Maydhay

1 Iidda Kormaridda horteed Ciise wuxuu
garanayay inay timid saacaddiisii uu dunidan
ka tegi lahaa ilaa Aabbaha, oo siduu u jeclaa
kuwiisii dunida joogay, ayuu u jeclaa tan iyo
dhammaadka. 2 Ibliiska ayaa markii hore qalbiga
Yuudas Iskariyod ina Simoon geliyey inuu Ciise
gacangeliyo. 3 Oo wakhtiga cashada Ciise oo
garanaya in Aabbuhu wax walba gacanta u
geliyey iyo inuu Ilaah ka yimid oo Ilaah ku
noqonayo, 4 ayuu cashadii ka kacay oo dharkii
iska dhigay, tuwaalna wuu qaatay oo guntaday.
5 Markaasuu biyo weel ku shubay oo bilaabay
inuu xertiisa cagaha u maydho oo ku tirtiro
tuwaalkii uu guntanaa. 6 Wuxuu haddaba u

yimid Simoon Butros. Kaasaa ku yidhi, Sayidow,
ma adaa cagaha ii maydhaya? 7 Markaasaa Ciise
u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan samaynaya,
garan maysid imminka, laakiinse dabadeed
waad garan doontaa. 8 Butros ayaa ku yidhi,
Weligaa cagaha ii maydhi maysid. Ciise wuxuu
ugu jawaabay, Haddaanan kuu maydhin, qayb
iguma lihid. 9 Markaasaa Simoon Butros ku yidhi,
Sayidow, cagaha keliya ha ii maydhin, laakiin
gacmaha iyo madaxana ii maydh. 10 Ciise ayaa
ku yidhi, Kii maydhni uma baahna inuu maydho
cagihiisa mooyaane, laakiin waa wada nadiifsan
yahay, idinkuna waa nadiifsan tihiin, laakiin
dhammaantiin ma aha. 11 Waayo, wuu garanayay
kii gacangelin lahaa. Sidaa daraaddeed ayuu u
yidhi, Dhammaantiin ma wada nadiifsanidin.

12 Haddaba markuu cagihii u maydhay iyagii,
oo dharkiisa qaatay, oo haddana fadhiistay,
markaasuu ku yidhi, Ma garanaysaan waxaan
idinku sameeyey? 13 Waxaad iigu yeedhaan,
Macallin iyo Sayid, waadna ku hagaagsan
tihiin, waayo, waan ahay. 14 Haddaba haddaan
cagaha idiin maydhay anigoo ah Sayidka iyo
Macallinka, idinkuna waa inaad cagaha isu
maydhaan. 15 Waxaan idin siiyey masaal inaad
samaysaan sidaan idinku sameeyey. 16 Runtii,
runtii, waxaan idinku leeyahay, Addoon kama
weyna sayidkiis, mid la soo dirayna kama
weyna kii soo diray. 17 Haddaad waxyaalahan
garanaysaan, waad barakaysan tihiin haddaad
yeeshaan. 18 Dhammaantiin ka hadli maayo;
waan garanayaa kuwaan doortay. Laakiin

Qorniinka leh, Kan kibistayda cuna ayaa
cedhibtiisa ii qaaday, waa inuu ahaado. 19 Hadda
dabadeed waxaas ayaan idiin sheegayaa intaanay
dhicin, in markay dhacaan aad rumaysataan
inaan ahay isagii. 20 Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Kan aqbala ku alla kaan soo diro ayaa
i aqbala, oo kan i aqbalaana wuxuu aqbalaa kii i
soo diray.

Ciise Wuxuu Muujiyey Kan Gacangelin Doona (Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luuk. 22:21-23)

21 Ciise markuu sidaas yidhi, ayuu ka qalbi xu-
maaday, wuxuuna bayaan u sheegay oo yidhi,
Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Midkiin
ayaa i gacangelin doona. 22 Markaasay xertii
is-eegeegeen iyagoo aan garanaynin kii uu ka
hadlayay. 23 Waxaa joogay oo laabta Ciise ku
tiirsanaa xertiisa midkood oo uu Ciise jeclaa.
24 Sidaa daraaddeed ayaa Simoon Butros calaamo
u sameeyey oo ku yidhi, Noo sheeg yuu yahay
kan uu ka hadlayo. 25 Isagoo sidii ugu tiir-
san laabta Ciise, ayuu ku yidhi, Sayidow, waa
kuma? 26 Markaasaa Ciise ugu jawaabay, Waa kii
aan koosaarta u dari doono oo aan siin doono.
Haddaba markuu koosaarta u daray ayuu qaaday
oo siiyey Yuudas Iskariyod ina Simoon. 27 Markuu
koosaarta qaatay dabadeed, Shayddaan baa galay
isagii. Sidaa daraaddeed Ciise wuxuu ku yidhi,
Waxaad samaynayso dhaqso u samee. 28 Kuwa la
fadhiyey midkoodna ma garanaynin sababta uu
sidaas ugula hadlay isaga. 29 Yuudas baa kiishad-
dii lacagta hayay, taas aawadeed qaar waxay u
maleeyeen in Ciise ku yidhi, Soo iibi waxaynu

iidda u baahan nahay, ama, Masaakiinta wax
sii. 30 Isagu haddaba markuu koosaartii qaatay,
markiiba ayuu baxay, oo waxayna ahayd habeen-
nimo.

Qaynuunka Cusub Oo Jacaylka

31 Haddaba markuu baxay, Ciise ayaa yidhi,
Hadda Wiilka Aadanahu waa ammaanmay,
Ilaahna waa ku ammaanmay isaga. 32 Haddii
Ilaahu ku ammaanmay isaga, Ilaahna waa
ammaani doonaa isaga qudhiisa, oo markiiba
wuu ammaani doonaa. 33 Carruur yahay yaryari,
weli in yar baan idinla joogayaa. Waad i
dooni doontaan, oo sidaan Yuhuuddii ku idhi,
Meeshaan tegayo iman kari maysaan, idinkana
hadda sidaasaan idinku leeyahay. 34 Waxaan
idin siinayaa qaynuun cusub oo ah, Waa inaad
isjeclaataan; sidaan idiin jeclaaday, idinkuna
waa inaad isu jeclaataan. 35 Sidaasay dadka oo
dhammi idinku garan doonaan inaad xertaydii
tihiin, haddaad jacayl isu qabtaan.

Waxaa La Sii Sheegay In Butros Ciise Dafiri Doono

(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luuk. 22:31-34)

36 Simoon Butros ayaa ku yidhi, Sayidow,
xaggee baad tegaysaa? Ciise wuxuu ugu
jawaabay, Meeshaan tegayo hadda ii raaci
kari maysid, laakiin mar dambe waad i
soo raaci doontaa. 37 Butros ayaa ku yidhi,
Sayidow, maxaan hadda kuu raaci kari waayay?
Naftaydaan aawadaa u bixin doonaaye. 38 Ciise
ayaa ugu jawaabay, Miyaad naftaada u bixin
doontaa aawaday? Runtii, runtii, waxaan kugu

leeyahay, Diiqu ciyi maayo ilaa aad saddex kol i
dafirtid.

14

Jidka Loo Maro Aabbaha

1 Qalbigiinnu yuusan murugoon. Ilaah waad
rumaysan tihiin, anigana i rumaysta. 2 Guriga
Aabbahay wuxuu leeyahay hoyaal badan. Had-
daanay sidaas ahayn waan idiin sheegi lahaa,
maxaa yeelay, waxaan u tegayaa inaan meel idiin
sii diyaariyo. 3 Oo haddaan tago oo meel idiin
diyaariyo, mar dambe waan soo noqon doonaa,
oo xaggaygaan idiin qaadan doonaa, in meeshaan
joogo, idinkuna aad joogtaan. 4 Oo meeshaan
tegayo iyo jidkaba waad taqaaniin. 5 Toomas ayaa
ku yidhi, Sayidow, ma naqaan meeshaad tegaysid
ee sidee baan ku naqaan jidka? 6 Markaasaa
Ciise wuxuu Toomas ku yidhi, Anigu waxaan ahay
jidka iyo runta iyo nolosha. Ninna Aabbaha
uma yimaado, xaggayguu ku yimaado maahee.
7 Haddaad i garateen, Aabbahayna waad garan
lahaydeen. Hadda ka dib waad garanaysaan,
waadna aragteen.

8 Filibos baa ku yidhi, Sayidow, Aabbaha na
tus, waana nagu filan yahay. 9 Markaasaa Ciise
wuxuu ku yidhi, Ma intaas badan baan idinla
joogay, oo aanad i garanaynin, Filibosow? Kii i
arkay wuxuu arkay Aabbaha. Sidee baad u leeda-
hay, Aabbaha na tus? 10 Miyaadan rumaysan
inaan Aabbaha ku jiro, Aabbuhuna uu igu jiro?
Erayadaan idinkula hadlayo, anigu iskagama
hadlayo, Aabbahase igu jira ayaa shuqulladiisa

sameeya. 11 I rumaysta inaan Aabbaha ku jiro,
oo Aabbuhuna aniga igu jiro, haddii kale shuqul-
lada aawadood ii rumaysta. 12 Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Kii i rumaystaa, shuqul-
lada aan sameeyo, isna wuu samayn doonaa,
oo shuqullo kuwan ka waaweynna wuu samayn
doonaa, maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa.
13 Oo wax alla waxaad magacayga ku weyddiisa-
taan, waan samayn doonaa in Aabbuhu ku am-
maanmo Wiilka. 14 Haddii aad wax igu weyddi-
isataan magacayga, waan samayn doonaa.

Ciise Wuxuu Ku Ballanqaaday Ruuxa

15 Haddii aad i jeceshihiin, qaynuunnadayda
waad xajin doontaan. 16 Aniguna Aabbahaan
baryi doonaa, isna wuxuu idin siin doonaa
Gargaare kale inuu idinla jiro weligiin, 17 waxaa
weeye, Ruuxa runta ah oo aanay dunidu qaadan
karin, waayo, ma aragto, garanna mayso,
idinkuse waad garanaysaan, waayo, wuu idinla
jiraa, wuuna idinku jiri doonaa. 18 Idiinkama tegi
doono agoonnimo, ee waan idiin imanayaa. 19 In
yar dabadeed dunidu i arki mayso mar dambe,
idinkuse waad i arkaysaan. Waan noolahay, taas
aawadeed idinkuna waad noolaan doontaan.
20 Maalintaas waxaad garan doontaan inaan
Aabbahay ku jiro, idinna aad igu jirtaan, anna
aan idinku jiro. 21 Kii qaynuunnadayda haysta
oo xajiya, waa kaas kan i jecel, kan i jecelna
Aabbahay waa jeclaan doonaa, anna waan
jeclaan doonaa, waana isu muujin doonaa isaga.
22 Yuudas (Yuudas Iskariyod ma aha) ayaa ku
yidhi isaga, Sayidow, maxaa dhacay oo annaga

aad isugu kaaya muujin doontaa, dunidana aadan
isugu muujin doonin? 23 Ciise ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Haddii nin i jecel yahay, ereygayguu
xajin doonaa, Aabbahayna waa jeclaan doonaa,
oo waannu u iman doonnaa, waanna la joogi
doonnaa. 24 Kii aan i jeclayn, ereygayga ma
xajiyo: ereygaad maqlaysaanna kayga ma aha,
laakiin waxaa leh Aabbaha i soo diray.

25 Waxyaalahaas ayaan idinkula hadlay intaan
idinla joogay, 26 laakiin Gargaaraha Ruuxa Qudu-
uska ah oo Aabbuhu ku soo diri doono maga-
cayga, wax kasta ayuu idin bari doonaa, wux-
uuna idin xusuusin doonaa wax kasta oo aan
idinku idhi. 27 Nabad baan idiinka tegayaa,
nabaddaydana waan idin siinayaa, sida dunidu
u siiso anigu idiin siin maayo. Qalbigiinnu
yuusan murugoon, yuusanna biqin. 28 Waad
maqasheen inaan idinku idhi, Waan tegayaa,
waanan idiin imanayaa. Haddaad i jeclaateen,
waad farxi lahaydeen, waayo, Aabbahaan u
tegayaa, maxaa yeelay, Aabbuhu waa iga weyn
yahay. 29 Haatan waxaan idiinku sheegay in-
taanay dhicin, in markay dhacaan aad rumaysa-
taan. 30 Mar dambe wax badan idinlama sii
hadli doono, maxaa yeelay, kan madaxda dunida
ahu wuu imanayaa, isaguna waxba iguma laha.
31 Laakiin tani waa in dunidu ku garato inaan Aab-
baha jeclahay iyo inaan sameeyo sida Aabbuhu
igu amray. Kaca, aynu meeshan ka tagnee.

15

Geedka Canabka Ah Iyo Laamaha

1 Anigu waxaan ahay geedka canabka ah oo
runta ah; Aabbahayna waa beerfalaha. 2 Laan
walba oo igu taal oo aan midho dhalin, wuu
gooyaa, oo mid kasta oo midho dhasha ayuu nadi-
ifiyaa si ay midho ka sii badan u dhasho. 3 Durba
waad nadiifsan tihiin hadalkaan idinkula hadlay
daraaddiis. 4 Igu jira, anna aan idinku jiree.
Sida laantu keligeed aanay midho u dhali karin
haddaanay geedka canabka ah ku oollin, sidaas
oo kale idinkuna ma dhali kartaan haddaydnan
igu jirin. 5 Anaa ah geedka canabka ah, idinna
waxaad tihiin laamihii. Kii igu jira oo anna aan
ku jiro, kaasaa midho badan dhala, maxaa yeelay,
la'aantay waxba ma samayn kartaan. 6 Qof uun
hadduusan igu jirin waxaa loo tuuraa sida laan
oo kale, waana qallalaa, markaasaa la ururiyaa,
oo dabka lagu tuuraa, oo la gubaa. 7 Haddaad
igu jirtaan, oo ay erayadayduna idinku jiraan,
weyddiista waxaad doonaysaanba, waana laydiin
yeeli doonaa. 8 Waxaa Aabbahay ku ammaanmaa
inaad midho badan dhashaan, waxaadna noqon
doontaan xertayda. 9 Siduu Aabbuhu ii jeclaa-
day, ayaan anna idiin jeclaaday. Jacaylkayga ku
sii jira. 10 Haddaad qaynuunnadayda xajisaan,
jacaylkaygaad ku jiri doontaan, sidaan qaynuun-
nada Aabbahay u xajiyey, oo aan jacaylkiisa ugu
jiro.

11 Waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay in
farxaddaydu idinku jirto, iyo inay farxaddiinnu
buuxsanto. 12 Kanu waa qaynuunkayga inaad
isjeclaataan sidaan idiin jeclaaday. 13 Ninna ma
leh jacayl kan ka weyn inuu nin naftiisa u bixiyo

saaxiibbadiis. 14 Saaxiibbaday baad tihiin had-
daad yeeshaan waxaan idinku amro. 15 Mar
dambe addoommo idiinku yeedhi maayo, maxaa
yeelay, addoonku garan maayo wuxuu sayidkiisu
sameeyo, laakiin saaxiibbo waan idiinku yeed-
hay, maxaa yeelay, waxaan Aabbahay ka soo
maqlay oo dhan ayaan idin ogeysiiyey. 16 Idinku
ima aydnaan dooran, laakiinse anaa idin doortay,
waanan idiin diray inaad tagtaan oo midho soo
dhashaan, iyo in midhihiinnu sii jiraan, in wax
alla waxaad Aabbaha magacayga ku weyddiisa-
taan uu idin siiyo. 17 Waxyaalahaas ayaan idiinku
amray inaad isjeclaataan.

Dunida Iyo Ruuxa Runta

18 Dunidu hadday idin nebcaato, waad
garanaysaan inay hortiin i nebcaatay. 19 Haddaad
kuwa dunida ahaan lahaydeen, dunidu kuweeda
way jeclaan lahayd, laakiin kuwa dunida
ma ihidin, waanse idinka doortay dunida,
taas aawadeed dunidu way idin neceb tahay.
20 Xusuusta hadalkaan idinku idhi, Addoon kama
weyna sayidkiisa. Hadday i silciyeen, idinkana
way idin silcin doonaan. Hadday hadalkayga
xajiyeen, kiinnana way xajin doonaan. 21 Laakiin
waxyaalahaas oo dhan waxay idiinku samayn
doonaan magacayga aawadii, maxaa yeelay,
waxaanay garanayn kii i soo diray. 22 Haddaanan
iman oo aanan la hadlin, dembi ma ay lahaadeen,
laakiin hadda dembigooda marmarsiinyo uma
haystaan. 23 Kii i neceb, waxaa kaluu neceb yahay
Aabbahay. 24 Haddaanan dhexdooda ku samayn
shuqullada aan nin kale samayn, dembi ma ay

lahaadeen, haddase aniga iyo Aabbahayba way
na arkeen oo na nebcaadeen. 25 Laakiin sidaas
waxay u noqotay inuu dhammaado hadalka
sharcigooda ku qorani, Way ii nebcaadeen
sababla'aan.
26 Laakiin markuu yimaado Gargaaraha oo aan
xagga Aabbaha ka soo diri doono, isagoo ah Ru-
uxa runta oo xagga Aabbaha ka soo baxa, ayuu
ii marag furi doonaa. 27 Idinkuna waad marag
furi doontaan, waayo, tan iyo bilowgii waad ila
jirteen.

16

1 Waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay
inaydnaan ka xumaanin. 2 Waxay idinka
saari doonaan sunagogyada, weliba saacaddaa
imanaysa in mid walboo idin dilaa uu u
malaynayo inuu Ilaah u adeegayo. 3 Oo waxay
waxyaalahaas u samayn doonaan, waayo,
waxaanay garanayn Aabbaha iyo aniga toona.
4 Laakiin waxaan waxyaalahaas idiinkula
hadlay in markii saacaddoodu timaado aad
xusuusataan inaan idiin sheegay. Tan iyo bilowgii
waxyaalahaas idinkulama hadlin, maxaa yeelay,
waan idinla joogay. 5 Laakiin hadda waxaan
u tegayaa kii i soo diray, midkiinna i weyddiin
maayo, Xaggee baad tegaysaa? 6 Waxyaalahaas
aan idinkula hadlay aawadood, qalbigiinna
murug baa ka buuxsantay. 7 Laakiin runta ayaan
idiin sheegayaa, Waxaa idiin roon inaan tago.
Haddaanan tegin, Gargaaruhu idiinma iman
doono, laakiin haddaan tago waan idiin soo

diri doonaa. 8 Isagu markuu yimaado wuxuu
dunida ku caddayn doonaa xagga dembiga iyo
xaqa iyo xukunka; 9 xagga dembiga, waayo,
way i rumaysan waayeen; 10 xagga xaqa, waayo,
Aabbahaan u tegayaa, imana arki doontaan mar
dambe; 11 xagga xukunka, waayo, kan madaxda
dunida ah waa la xukumay.

12 Wax badan oo kalaan leeyahay inaan idiin
sheego, laakiin imminka qaadi kari maysaan.
13 Laakiin markuu kan Ruuxa runta ahu yi-
maado, wuxuu idinku wadi doonaa runta oo
dhan, waayo, isagu iskama hadli doono, wuxuuse
ku hadli doonaa wuxuu maqlo, wuxuuna idiin
sheegi doonaa waxa imanaya. 14 Wuu i ammaani
doonaa, waayo, waxayguu qaadi doonaa, wuuna
idiin sheegi doonaa. 15 Wax kasta oo Aabbuhu
leeyahay anigaa leh. Sidaa daraaddeed wax-
aan idhi, Waxayguu qaadaa, wuuna idiin sheegi
doonaa.

Wax Ku Saabsan Ciise Tegiddiisa

16 In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba
in yar dabadeed waad i arki doontaan. 17 Sidaa
daraaddeed xertiisa qaarkood waxay isku yid-
haahdeen, Waa maxay waxan uu inagu leeya-
hay, In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba
in yar dabadeed waad i arki doontaan, iyo,
Maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa? 18 Haddaba
waxay yidhaahdeen, Waa maxay waxan uu leeya-
hay, In yar dabadeed? Garan mayno wuxuu
leeyahay. 19 Ciise ayaa garanayay inay doon-
ayeen inay wax weyddiiyaan, oo wuxuu ku
yidhi, Ma waxaad isweyddiinaysaan xaalkan

aan idhi, In yar dabadeed i arki maysaan, oo
weliba in yar dabadeed waad i arki doontaan?
20 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Waad
ooyi doontaan oo barooran doontaan, duniduse
waa farxi doontaa. Waad murugoon doon-
taan, laakiin murugaddiinnu waxay u rogman
doontaa farxad. 21 Naagtu goortay umulayso,
way murugootaa, waayo, saacaddeedaa timid,
laakiin markay ilmaha umusho, dhibtii dib uma
xusuusato farxad aawadeed, waayo, nin baa
dunida ku dhashay. 22 Haddaba waad mu-
rugsan tihiin, laakiin mar dambe ayaan idin
arki doonaa, qalbigiinnuna wuu farxi doonaa,
farxaddiinnana ninna idinkama qaadi doono.
23 Oo maalintaasna waxba ima weyddiin doon-
taan. Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay,
Haddii aad wax uun weyddiisataan Aabbaha,
magacayga ayuu idinku siin doonaa. 24 Tan
iyo imminka waxba magacayga kuma weyddi-
isan. Weyddiista, waanad heli doontaan, inay
farxaddiinnu buuxsanto. 25 Waxyaalahaas ayaan
masaallo idinkula hadlay. Waxaa imanaysa goor-
tii aanan mar dambe masaallo idinkula hadli
doonin, laakiin aan bayaan idiinkaga warrami
doono Aabbaha. 26 Maalintaas waxaad ku weyd-
diisan doontaan magacayga. Idinkuma lihi inaan
Aabbaha baryayo daraaddiin. 27 Waayo, Aabbaha
qudhiisu wuu idin jecel yahay, maxaa yeelay,
waad i jeclaateen, oo waadna rumaysateen inaan
xagga Ilaah ka imid. 28 Aabbaha ayaan ka imid oo
dunida imid. Haddana waan ka tegayaa dunida
oo Aabbahaan u tegayaa.

29 Xertiisii ayaa ku tidhi, Bal eeg, bayaan baad

hadda u hadlaysaaye, oo masaal ku hadli maysid.
30 Imminka waannu garanaynaa inaad wax walba
taqaan, oo aadan u baahnayn qofna inuu wax ku
weyddiiyo. Taas aawadeed waannu rumaysan
nahay inaad Ilaah ka timid. 31 Ciise ayaa ugu
jawaabay, Hadda ma rumaysan tihiin? 32 Ogaada,
saacaddii baa imanaysa, waana timid, kolkaad
u kala firdhi doontaan mid kasta xaggiisa, anna
keligay baad iga tegi doontaan, oo weliba keli-
gay ma ihi, waayo, waxaa ila jooga Aabbaha.
33 Waxyaalahaas waxaan idiinkula hadlay inaad
nabad igu haysataan. Dunida ayaad dhib kala
kulantaan, laakiinse kalsoonaada, anaa ka adkaa-
day dunidaye.

17

Baryadii Ciise

1 Waxyaalahaas Ciise ayaa ku hadlay, markaa-
suu indhihiisii kor u qaaday xagga samada oo
yidhi, Aabbow, saacaddii way timid. Ammaan Wi-
ilkaaga inuu Wiilku ku ammaano, 2 sidaad amar
ugu siisay dadka oo dhan inuu nolosha weligeed
ah siiyo kuwaad isaga siisay oo dhan. 3 Tanu
waa nolosha weligeed ah inay ku gartaan, adoo
ah Ilaaha runta ah oo keliya, iyo inay gartaan
Ciise Masiix, kii aad soo dirtay. 4 Dhulka ayaan
kugu ammaanay, anoo dhammeeyey shuqulkaad
ii dhiibtay inaan sameeyo. 5 Haddana, Aabbow,
adiga qudhaadu igu ammaan ammaantaan kula
lahaa intaan dunidu jirin. 6 Magacaagaan u muu-
jiyey dadkii aad dunida iga siisay. Kuwaagii bay
ahaayeen, oo anaad i siisay, iyaguna ereygaagay

xajiyeen. 7 Hadda waxay garanayaan wax kas-
too aad i siisayba inay xaggaaga ka yimaadeen.
8 Waayo, erayadaad i siisay ayaan siiyey iyaga,
wayna aqbaleen, run ahaan bayna u garteen in-
aan kaa imid, wayna rumaysteen inaad i soo
dirtay.

9 Iyaga waan kuu baryayaa; kuu baryi maayo
dunida, laakiin waxaan kuu baryayaa kuwaad i
siisay, waayo, waa kuwaagii. 10 Waxayga oo dhan
adaa leh, waxaagana anaa leh, iyagana waan ku
ammaanmay. 11 Anigu dunida sii joogi maayo;
kuwanuse duniday joogayaan, aniguna waan kuu
imanayaa. Aabbe Quduusow, iyaga ku hay mag-
acaagii aad i siisay, inay mid ahaadaan sideenna
oo kale. 12 Intaan iyaga la jiray, waxaan iyaga ku
hayay magacaagii aad i siisay, waanan ilaaliyey,
midkoodna ma lumin, wiilka halaagga maahee,
in Qorniinku ahaado. 13 Haddana waan kuu
imanayaa, oo waxyaalahan ayaan ku hadlayaa
intaan dunida joogo inay haystaan farxaddayda
oo ay ka buuxsanto iyaga. 14 Ereygaagii ayaan
siiyey, oo dunidu waa nebcaatay, waayo, iyagii
kuwa dunida ma aha, sidaanan kan dunida u
ahayn. 15 Kaa baryi maayo inaad iyaga dunida
ka qaaddid, waxaanse kaa baryayaa inaad ka
dhawrtid kan sharka leh. 16 Iyagu kuwa dunida
ma aha, sidaanan kan dunida u ahayn. 17 Iyaga
quduus kaga dhig runta, ereygaagu waa rune.
18 Sidaad dunida iigu soo dirtay ayaan anna iyaga
dunida ugu diray. 19 Oo aawadood ayaan quduus
iskaga dhigaa, in iyagana xagga runta quduus
lagaga dhigo.

[20] Kuwan oo keliya kuu baryi maayo, waxaanse
weliba kuu baryayaa kuwa igu rumaysanaya
hadalkooda aawadiis, [21] inay dhammaan mid
ahaadaan, sidaad adigu, Aabbow, iigu jirtid, ani-
guna aan kuugu jiro, inay iyaguna inoogu jiraan,
in dunidu rumaysato inaad i soo dirtay. [22] Oo
ammaantaad i siisay iyagaan siiyey, inay mid
ahaadaan sidaynu mid u nahay. [23] Iyagaan ku
jiraa, adna anigaad igu jirtaa, inay mid ku dhan
yihiin, in dunidu garato inaad i soo dirtay, iyo
inaad iyaga u jeclaatay, sidaad ii jeclaatay.

[24] Aabbow, kuwaad i siisay waan doonayaa
inay ila joogaan meeshaan joogo inay arkaan
ammaantaydii aad i siisay, waayo, adaa i jeclaa
intaan dunida la aasaasin. [25] Aabbaha xaqa ahow,
dunidu kuma ay garanaynin, laakiinse waan ku
garanayay; kuwanna waxay garanayeen inaad i
soo dirtay. [26] Magacaagaan iyagii garansiiyey,
waanan garansiin doonaa, in jacaylkii aad i je-
clayd uu ku jiro iyaga, anna aan iyaga ku jiro.

18

Ciise Waa La Qabtay
(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luuk. 22:47-53)

[1] Ciise markuu waxyaalahaas yidhi wuu la
baxay xertiisii oo kala gudbay Tog Qidroon, mee-
shay ku tiil beer uu galay, isaga iyo xertiisi-
iba. [2] Yuudasna, kii gacangeliyey, meeshaas wuu
garanayay, waayo, Ciise marar badan ayuu mee-
shaas xertiisii la tegi jiray. [3] Haddaba Yuudas
isagoo askar iyo saraakiil ka wada wadaaddadii

sare iyo Farrisiintii ayuu meeshaas la yimid laam-
bado iyo siraaddo iyo hub. 4 Sidaa daraaddeed
Ciise isagoo og waxa ku dhici doona oo dhan
ayuu baxay oo ku yidhi iyaga, Kumaad doon-
doonaysaan? 5 Waxay ugu jawaabeen, Ciisihii
reer Naasared. Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Isagii baan ahay. Waxaana iyaga la taagnaa Yu-
udas kii gacangeliyey. 6 Sidaa daraaddeed Ciise
markuu ku yidhi, Isagii baan ahay, dib bay u
socdeen, oo dhulkay ku dhaceen. 7 Mar kale
haddaba ayuu weyddiiyey, oo ku yidhi, Kumaad
doondoonaysaan? Oo waxay ku yidhaahdeen,
Ciisihii reer Naasared. 8 Ciise ayaa ugu jawaabay,
Waan idiin sheegay inaan isagii ahay. Haddaba
haddaad i doonaysaan, kuwan iska daaya, ha
tageene. 9 Wuxuu saas u yidhi inuu dhammaado
hadalkii uu ku hadlay oo ahaa, Kuwii aad i si-
isay, midkoodna ma lumin. 10 Simoon Butros
haddaba, isagoo seef haysta, ayuu soo bixiyey, oo
wuxuu ku dhuftay wadaadka sare addoonkiisii,
oo ka gooyay dhegta midigta. Addoonkii magici-
isu wuxuu ahaa Malkos. 11 Sidaa daraaddeed Ciise
wuxuu Butros ku yidhi, Seefta galkeeda ku celi.
Koobka Aabbuhu i siiyey miyaanan cabbayn?

12 Haddaba askartii iyo ninkii u sarreeyey
iyo saraakiishii Yuhuudda ayaa Ciise qabtay,
markaasay xidhxidheen, 13 oo markii hore waxay
u geeyeen Annas, waayo, wuxuu ahaa soddog-
gii Kayafas oo ahaa wadaadkii sare sannaddaas.
14 Kayafas wuxuu ahaa kii kula taliyey Yuhuudda
inay u roon tahay in nin keliyahu dadka u dhinto.

Butros Baa Dafiray Ciise. Wadaadkii Sarena

Wax Buu Ciise Weyddiiyey
(Mat. 26:59-75; Mar. 14:54-72; Luuk. 22:55-71)

15 Waxaa Ciise daba socday Simoon Butros iyo
mid kale oo xer ah. Ninkaas xerta ahaa wadaadka
sare waa garanayay, wuuna la galay Ciise barx-
adda wadaadkii sare. 16 Butros se wuxuu taagnaa
albaabka agtiisa oo dibadda ah. Sidaa daraad-
deed kii kale oo xerta ahaa oo wadaadka sare
garanayay ayaa dibadda u soo baxay oo la had-
lay tii albaabka ilaalinaysay, oo Butros ayuu soo
geliyey. 17 Gabadhii albaabka ilaalinaysay waxay
Butros ku tidhi, Adiguna ma waxaad tahay mid ka
mid ah ninkan xertiisa? Wuxuu ku yidhi, Ma ihi.
18 Markaasaa waxaa taagnaayeen addoommadii
iyo saraakiishii oo dab dhuxul ah sameeyey,
maxaa yeelay, dhaxan bay ahayd, wayna ku-
laalayeen. Butrosna wuu la joogay, isagoo taagan
oo dabka kulaalaya.

19 Haddaba wadaadkii sare wuxuu Ciise wax ka
weyddiiyey xertiisii iyo waxbariddiisii. 20 Ciise
ayaa ugu jawaabay, Bayaan baan dunida ula
hadlay, oo weligay wax baan ku bari jiray sun-
agogyada iyo macbudka, meesha ay Yuhuudda
oo dhammi isugu timaado, oo waxba si qarsoon
uma odhan jirin. 21 Maxaad ii weyddiinaysaa?
Weyddii kuwa maqlay waxaan kula hadlay. Bal
eeg, kuwaasaa og waxaan idhi e. 22 Markuu
sidaas yidhi saraakiishii midkood oo ag taagnaa
ayaa Ciise dharbaaxay isagoo leh, Ma saasaad ugu
jawaabaysaa wadaadka sare? 23 Ciise ayaa ugu
jawaabay, Haddii aan si xun u hadlay, xumaanta
ka marag fur, haddaan si wanaagsan u hadlayse,
maxaad ii dharbaaxaysaa? 24 Annas haddaba

wuxuu isagoo xidhxidhan u diray Kayafas oo
ahaa wadaadka sare.
25 Simoon Butros ayaa taagnaa oo dabka
kulaalayay. Haddaba waxay ku yidhaahdeen,
Adiguna ma waxaad tahay xertiisii midkood?
Markaasuu inkiray oo yidhi, Ma ihi.
26 Addoommadii wadaadka sare midkood oo
qaraabo ay ahaayeen kii Butros uu dhegta ka
gooyay wuxuu yidhi, Miyaanan beerta kugula
arkin isaga? 27 Haddaba Butros mar kale ayuu
inkiray, oo markiiba diiqii baa ciyey.

Ciise Wuxuu Hor Taagnaa Bilaatos Oo Ahaa Taliyihii Reer Rooma

(Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Luuk. 23:1-5)

28 Haddaba Ciise ayay ka kaxeeyeen Kayafas
ilaa guriga taliyaha. Waxay ahayd aroortii hore,
oo iyagu ma ay gelin guriga taliyaha si aanay
u nijaasoobin, laakiinse inay cashadii Iidda Ko-
rmaridda wax ka cunaan. 29 Bilaatos haddaba
ayaa u soo baxay iyagii oo ku yidhi, Maxaad ku
ashtakaynaysaan ninkan? 30 Way u jawaabeen
oo ku yidhaahdeen, Ninkanu haddaanu ahayn
xumaanfale, kuuma aannu soo gacangelinneen.
31 Haddaba Bilaatos wuxuu ku yidhi, Idinku
qaata, oo sharcigiinna ku xukuma. Yuhuuddu
waxay ku yidhaahdeen, Xalaal nooma aha in-
aannu nin dillo, 32 inuu ahaado hadalkii Ciise ku
hadlay kolkuu sheegay siduu u dhiman doono.
33 Bilaatos haddaba guriga taliyaha ayuu mar
kale galay oo Ciise u yeedhay, oo wuxuu ku
yidhi, Adigu ma waxaad tahay Boqorka Yuhu-
udda? 34 Ciise ayaa ugu jawaabay, Ma adaa
iska odhanaya waxaas, mise kuwa kalaa iiga kaa

sheegay? 35 Bilaatos ayaa ugu jawaabay, Ma
Yuhuudi baan ahay? Quruuntaadii iyo wadaad-
dadii sare ayaa ii soo kaa gacangeliyeye. Max-
aad samaysay? 36 Ciise ayaa ugu jawaabay, Bo-
qortooyadaydu tan dunidan ma aha. Haddii bo-
qortooyadaydu tan dunidan tahay, midiidinya-
daydu waa ii diriri lahaayeen inaan Yuhuudda
la ii gacangelin. Imminkase boqortooyadaydu
tan halkan ma aha. 37 Sidaa daraaddeed Bilaatos
ayaa ku yidhi, Haddaba ma boqor baad tahay?
Ciise ayaa ugu jawaabay, Waad tidhaahdaa inaan
boqor ahay. Taas ayaan u dhashay, oo taas ayaan
dunida u imid, inaan marag u furo runta. Mid
kasta oo kan runta ah wuu maqlaa codkayga.
38 Bilaatos ayaa ku yidhi, Waa maxay runtu?

Oo markuu sidaa ku yidhi, mar kale ayuu Yuhu-
udda u baxay oo ku yidhi, Eedna isagii kuma aan
helin. 39 Laakiin waxaad leedihiin caado inaan
mid idiin sii daayo Iidda Kormaridda. Haddaba
ma doonaysaan inaan idiin sii daayo Boqorkii
Yuhuudda? 40 Kolkaasay dhammaan mar kale
qayliyeen iyagoo leh, Ninkan ma aha, laakiin
Baraabbas. Baraabbas wuxuu ahaa waxdhace.

19

Bilaatos Wuxuu Yeelay Sidii Ay Yuhuuddu Doonayeen

(Mat. 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luuk. 23:13-25)

1 Markaasaa Bilaatos haddaba Ciise watay oo
karbaashay, 2 askartiina taaj ayay qodxan uga
taxeen, oo madaxiisay saareen, oo waxay u geliy-
een dhar guduudan. 3 Markaasay u yimaadeen
oo ku yidhaahdeen, Nabad Boqorka Yuhuuddow,

wayna dharbaaxeen. 4 Bilaatos haddana dibad-
duu u baxay oo ku yidhi iyaga, Eega, isagaan idiin
soo bixinayaa inaad ogaataan inaanan eed ku he-
lin. 5 Ciise haddaba ayaa dibadda u soo baxay is-
agoo sita taajkii qodxanta ahaa iyo dharkii gudu-
udnaa, oo Bilaatos ayaa ku yidhi iyaga, Bal eega
ninka. 6 Sidaa daraaddeed markii wadaaddadii
sare iyo saraakiishii arkeen, ayay qayliyeen iya-
goo leh, Iskutallaabta ku qodob, iskutallaabta ku
qodob. Bilaatos ayaa ku yidhi, Idinku wata, oo
iskutallaabta ku qodba, waayo, anigu eed kuma
aan heline. 7 Yuhuuddii ayaa ugu jawaabtay,
Sharci baannu leennahay, sharcigaas xaggiisana
waa inuu dhinto, waayo, wuxuu iska dhigay Wi-
ilka Ilaah.

8 Haddaba Bilaatos markuu hadalkaas maqlay,
aad buu u sii baqay, 9 oo haddana wuxuu galay
guriga taliyaha oo ku yidhi Ciise, Xaggee baad
ka timid? Laakiin Ciise jawaabna uma uu
celinin. 10 Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa ku
yidhi, Miyaanad ila hadlayn? Miyaanad ogayn
inaan leeyahay amar aan kugu sii daayo iyo amar
aan iskutallaabta kugu qodbo? 11 Ciise ayaa ugu
jawaabay, Amarna iguma aad lahaateen had-
daan xagga sare lagaa siin. Sidaa daraaddeed
kii ii soo kaa gacangeliyey ayaa kaa dembi weyn.
12 Taas dabadeed Bilaatos wuxuu doonayay inuu
sii daayo, laakiin Yuhuuddii ayaa qaylisay iyagoo
leh, Haddaad ninkan sii daysid, Kaysar saaxiibkiis
ma ihid. Nin kasta oo boqor iska dhigaba, wuxuu
ku caasiyaa Kaysar. 13 Haddaba Bilaatos markuu
hadalladaas maqlay, ayuu Ciise dibadda u soo
saaray, oo wuxuu ku fadhiistay kursiga xuku-

maadda, meesha la yidhaahdo Sallaxa Dhagaxa
ah oo af Cibraanigana lagu yidhaahdo Gabbata.
14 Haddaba waxay ahayd Maalintii Diyaar-
garayskii Kormaridda, abbaaraha saacaddii lix-
aad. Oo wuxuu Yuhuudda ku yidhi, Bal eega
boqorkiinna. 15 Sidaa daraaddeed waxay ku
qayliyeen, Kaxee, kaxee, iskutallaabta ku qodob.
Markaasaa Bilaatos wuxuu ku yidhi, Boqorkiinna
miyaan iskutallaabta ku qodbaa? Wadaaddadii
sare ayaa ugu jawaabay, Boqor ma lihin Kaysar
maahee.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta (Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luuk. 23:26-43)

16 Markaasuu haddaba u dhiibay in
iskutallaabta lagu qodbo. 17 Wayna kaxeeyeen
Ciise. Markaas isagoo sita iskutallaabta ayuu
u kacay meeshii Dhakada la yidhaahdo,
oo af Cibraaniga lagu odhan jiray Golgota,
18 meeshaasay iskutallaabaha ku qodbeen
isaga iyo laba kale, midba gees, Ciisena
dhexda. 19 Bilaatosna wax buu qoray oo ku
dhejiyey iskutallaabta dusheeda, waxaana ku
qorraa, CIISIHII REER NAASARED, BOQORKA
YUHUUDDA. 20 Haddaba Yuhuudda badideed
ayaa qorniinkaas akhriday, waayo, meeshii Ciise
iskutallaabta lagaga qodbay waa u dhowayd
magaalada, oo qorniinkii wuxuu ku qorraa af
Cibraaniga iyo af Roomaaniga iyo af Gariigga.
21 Sidaa daraaddeed wadaaddadii sare oo
Yuhuudda waxay Bilaatos ku yidhaahdeen,
Ha qorin, Boqorka Yuhuudda, laakiin qor,
Kanaa yidhi, Waxaan ahay Boqorka Yuhuudda.

22 Bilaatos ayaa ugu jawaabay, Waxaan qoray
ayaan qoray.
23 Haddaba askartii markay Ciise iskutallaabta
ku qodbeen, dharkiisay qaateen oo ay afar
meelood ka dhigeen, askari waliba meel buu
qaatay, khamiiskiina way qaateen. Khamiiskii
meella kama tollayn dusha iyo hoosta. 24 Sidaa
daraaddeed waxay isku yidhaahdeen, Yeynan
kala jeexin, laakiin aan u saami ridanno kii heli
doona, inuu noqdo Qorniinka oo leh,

Iyagu waxay qaybsadeen dharkaygii.
Khamiiskaygiina way u saami riteen.
Haddaba waxyaalahaas askartii baa samaysay.

25 Waxaa Ciise iskutallaabtiisa ag taagnaa
hooyadiis, iyo habaryartiis, Maryan afadii
Kaloobaas, iyo Maryan tii reer Magdala. 26 Sidaa
daraaddeed Ciise markuu arkay hooyadiis
iyo kii xerta ahaa oo uu jeclaa oo ag taagan,
ayuu hooyadiis ku yidhi, Islaan yahay, waa
kaa wiilkaagii. 27 Markaasuu kii xerta ahaana
ku yidhi, Waa taa hooyadaa. Oo saacaddaas
dabadeed kii xerta ahaa ayaa gurigiisii u
kaxeeyey.

Ciise Waa Dhintay
(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luuk. 23:44-49)

28 Markaas dabadeed Ciise isagoo garanaya wax
kasta inay dhammaadeen, in Qorniinku ahaado,
ayuu yidhi, Waan harraadsanahay. 29 Markaas
waxaa meeshaas yiil weel khal ka buuxo. Sidaa
daraaddeed geed isbonji la yidhaahdo bay khalkii
ka buuxiyeen, markaasay kor saareen geed hu-
sob la yidhaahdo oo afkiisa ku dhoweeyeen.

30 Haddaba markii Ciise khalkii qaatay ayuu yidhi,
Waa dhammaatay, markaasuu madaxa foororshay oo ruuxii bixiyey.

Ciise Waa La Wareemay; Dabadeedna Waa La Aasay
(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luuk. 23:50-56)

31 Sidaa daraaddeed Yuhuuddii, inaan mey-
dadku sabtida iskutallaabaha sii saarnaan, waxay
Bilaatos ka baryeen in lugaha laga jebiyo oo mey-
dadka la qaado, waayo, waxay ahayd Maalin-
tii Diyaargarayska, oo maalinta sabtidaas waxay
ahayd maalin weyn. 32 Haddaba askartii waa
timid, oo ay lugaha ka jebiyeen kii hore iyo kii kale
oo iskutallaabaha lagula qodbay isaga. 33 Laakiin
markay Ciise u yimaadeen oo ay arkeen inuu
durba dhintay kama ay jebin lugihii. 34 Laakiin
mid askartii ka mid ah ayaa dhinaca Ciise waran
kaga wareemay, oo markiiba waxaa ka soo baxay
dhiig iyo biyo. 35 Oo kii arkayna wuu marag
furay, maraggiisuna waa run, wuuna garanayaa
inuu run sheegayo, inaad idinkuna rumaysataan.
36 Waayo, waxyaalahaas waxay u dhaceen inuu
ahaado Qorniinka leh, Lafihiisa midna la jebin
maayo. 37 Oo Qorniin kale wuxuu leeyahay, Way
arki doonaan kii ay wareemeen.

38 Waxyaalahaas dabadeed, Yuusuf kii ahaa
reer Arimataya, isagoo xer u ah Ciise laakiinse
si qarsoon cabsidii uu ka cabsaday Yuhuudda
aawadeed, wuxuu Bilaatos ka baryay inuu mey-
dka Ciise qaado. Bilaatosna waa u fasaxay.
Sidaa daraaddeed wuu yimid oo meydkiisii qaa-
day. 39 Oo waxaa kaloo yimid Nikodemos kii

markii hore habeennimada u yimid, wuxuuna
keenay malmal iyo cuud isku qasan oo qiyaastii
boqol rodol ah. 40 Haddaba waxay qaadeen
meydkii Ciise oo ku duudduubeen maryo iyo
dhir udgoon siday caadada aasniinta Yuhuuddu
ahayd. 41 Meeshii isaga iskutallaabta lagu qodbay
waxaa ku tiil beer, beerta dhexdeedana waxaa
ku tiil xabaal cusub oo aan ninna weli la dhigin.
42 Haddaba Maalintii Diyaargarayska oo Yuhu-
udda aawadeed ayay meeshaas Ciise u dhigeen,
waayo, xabaashii waa dhowayd.

20

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay (Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Luuk. 24:1-12)

1 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka
Maryan tii reer Magdala ayaa aroortii hore
xabaashii timid, intay weli gudcur ahayd, oo
waxay aragtay dhagaxii oo xabaashii laga qaaday.
2 Sidaa daraaddeed way orodday oo u tagtay
Simoon Butros iyo kii kale oo xerta ahaa oo Ciise
jeclaa, waxayna ku tidhi, Sayidkii ayay xabaashii
kala baxeen, oo garan mayno meeshay dhigeen.
3 Saas aawadeed Butros iyo kii kale oo xerta ahaa
ayaa baxay, oo waxay tageen xabaashii. 4 Way
wada ordeen labadoodiiba, oo kii kale oo xerta
ahaa ayaa Butros ka dheereeyey, oo uga hor
maray xabaashii. 5 Markaasuu foororsaday, oo
wuxuu arkay maryihii oo yaal, laakiinse ma uu
gelin. 6 Haddana Simoon Butros oo daba socday
baa yimid, markaasuu xabaashii galay, oo wuxuu
arkay maryihii oo yaal 7 iyo maradii madaxiisa
saarnayd oo aan la oollin maryihii, laakiin meel

keligeed ku duudduubnayd.
8 Markaas haddaba waxaa galay kii kale oo xerta ahaa oo hore u yimid xabaashii, wuuna arkay oo rumaystay.
9 Waayo, weli Qorniinka ma ay garan inay tahay inuu kuwa dhintay ka soo sara kaco.
10 Haddaba xertii ayaa mar kale guryahoodii ku noqotay.

Ciise Wuxuu U Muuqday Maryan Tii Reer Magdala
(Mar. 16:9-11)

11 Laakiin Maryan ayaa xabaashii dibaddeeda taagnayd iyadoo ooyaysa. Haddaba intay ooyaysay bay xabaashii ku foororsatay.
12 Waxayna aragtay laba malaa'igood oo dhar cadcad xidhan oo fadhiya meesha meydka Ciise oolli jiray, mid madaxa, midna cagaha.
13 Oo waxay ku yidhaahdeen, Haweenay yahay, maxaad u ooyaysaa? Markaasay ku tidhi, Waxaan u ooyayaa, Sayidkaygii bay qaadeen, oo garanna maayo meeshay dhigeen.
14 Markay sidaa ku tidhi ayay dib u jeesatay oo ay aragtay Ciise oo taagan, mana ay garanaynin inuu Ciise yahay.
15 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Haweenay yahay, Maxaad u ooyaysaa? Kumaad doondoonaysaa? Iyadoo u malaynaysa inuu yahay ninkii beerta ka shaqaynayay waxay ku tidhi, Adeerow, haddaad isagii halkan ka qaadday, ii sheeg meeshaad dhigtay, anna waan ka soo qaadan doonaaye.
16 Ciise wuxuu ku yidhi, Maryamay. Markaasay jeesatay oo afka Cibraaniga ku tidhi, Rabbooni, ee ah Macallimow.
17 Ciise ayaa ku yidhi, Ha i taaban, waayo, weli kor uguma aan tegin Aabbaha, laakiin u tag walaalahay oo ku dheh, Wuxuu

yidhi, Waxaan kor ugu tegayaa Aabbahay oo ah
Aabbihiin, Ilaahay oo ah Ilaahiin. 18 Maryan tii
reer Magdala ayaa timid oo xertii ku tidhi, Wax-
aan arkay Sayidkii, oo waxay u sheegtay inuu
waxyaalahaas iyada ku yidhi.

Ciise Wuxuu Muuqday Rasuulladii (Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luuk. 24:36-49)

19 Haddaba maalintaas markay makhribkii
ahayd, ayaantii u horraysay ee toddobaadka,
oo ay albaabbadu xidhnaayeen meeshay xertu
joogtay cabsida ay Yuhuudda ka cabsadeen
aawadeed, ayaa Ciise yimid oo isdhex taagay,
oo wuxuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto.
20 Oo markuu waxaas yidhi, wuxuu iyagii tusay
gacmihiisii iyo dhinaciisii. Sidaa daraaddeed
xertii waa ku farxeen markay Sayidkii arkeen.
21 Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Nabadi
ha idinla jirto. Sida Aabbuhu ii soo diray ayaan
anna idiin dirayaa. 22 Oo markuu waxaas yidhi
ayuu ku neefsaday oo ku yidhi, Aqbala Ruuxa
Quduuskaa. 23 Nin alla ninkaad dembiyadiisa
cafidaan way cafiyan yihiin, nin alla ninkaad
dembiyadiisa ku celisaan way ceshan yihiin.

Ciise Wuxuu U Muuqday Toomas

24 Laakiin Toomas mid laba iyo tobanka ka mid
ah oo Didumos la odhan jiray lama joogin markuu
Ciise yimid. 25 Haddaba xertii kale ayaa ku tidhi,
Waxaannu aragnay Sayidkii. Laakiin wuxuu ku
yidhi, Haddaanan gacmihiisa ku arkin calaamadii
musmaarrada, oo aanan fartayda gelin nabarkii
musmaarrada, oo aanan gacantayda gelin dhi-
naciisa, rumaysanba maayo.

26 Oo siddeed maalmood dabadeed xertiisii
gudaha ayay mar labaad wada joogeen, oo
Toomasna waa la joogay. Markaasaa Ciise
yimid, albaabbadii oo xidhan, oo intuu isdhex
taagay ayuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto.
27 Markaasuu Toomas ku yidhi, Fartaada keen
oo arag gacmahayga, oo gacantaadana keen oo
geli dhinacayga, oo ha rumaysad la'aanin laakiin
rumayso. 28 Toomas ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Rabbigay iyo Ilaahayow. 29 Markaasaa Ciise
ku yidhi, Waad i aragtay, taas aawadeed ayaad
rumaysatay. Waxaa barakaysan kuwa aan i arag
ee rumaystay.

Sababtii Loo Qoray Injiilkan

30 Haddaba waxaa Ciise ku sameeyey xertii hor-
tooda calaamooyin kale oo badan oo aan ku qor-
rayn kitaabkan. 31 Laakiin waxyaalahan waxaa
loo qoray inaad rumaysataan inuu Ciise yahay
Masiixa, Wiilka Ilaah, iyo inaad nolosha ku la-
haataan magiciisa idinkoo rumaysanaya.

21

Ciise Baa Ka Ag Muuqday Bad Tiberiyas

1 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa mar kale
xertii isugu muujiyey Bad Tiberiyas agteeda. Oo
sidatan ayuu isu tusay. 2 Waxaa wada joogay
Simoon Butros, iyo Toomas ka la yidhaahda Didu-
mos, iyo Nataana'el oo ahaa kii Kaana tii Galili,
iyo wiilashii Sebedi, iyo laba kale oo xertiisa ah.
3 Simoon Butros wuxuu iyaga ku yidhi, Waa soo
kalluumaysanayaa. Markaasay ku yidhaahdeen,
Annana waa ku raacaynaa. Markaasay tageen

oo doonnida fuuleen; laakiin habeenkaas waxba
ma ay qaban. 4 Laakiin markii waagu beryay
Ciise wuxuu taagnaa xeebta, xertiisiise ma ay
garanaynin inuu Ciise yahay. 5 Markaasaa Ci-
ise haddaba ku yidhi, Carruur yahay, wax la
cuno ma haysaan? Waxay ugu jawaabeen, Maya.
6 Markaasuu ku yidhi, Shabagga ku tuura dhinaca
midigta ee doonnida, waadna heli doontaane.
Haddaba way tuureen, oo ma ayna karin inay soo
jiidaan, kalluunka faro badnaantiisa aawadeed.
7 Kii xerta ahaa oo Ciise jeclaa ayaa ku yidhi
Butros, Waa Sayidkii. Haddaba markuu Simoon
Butros maqlay inuu Sayidka yahay, ayuu dharki-
isa guntaday (waayo, wuu qaawanaa), oo wuxuu
isku tuuray badda. 8 Laakiin xertii kale waxay ku
yimaadeen sixiimadda yar (waayo, kama ay fo-
gayn dhulka, laakiin waxay u jireen qiyaastii laba
boqol oo dhudhun), waxayna jiidayeen shabag-
gii kalluunka. 9 Haddaba markay dhulkii u soo
degeen waxay arkeen dab dhuxul ah iyo kalluun
saaran iyo kibis. 10 Markaasaa Ciise ku yidhi
iyagii, Keena qaar kalluunkaad hadda soo qaba-
teen. 11 Haddaba Simoon Butros ayaa sixiimaddii
fuulay, oo wuxuu xagga dhulka u jiiday shabaggii
oo ka buuxa boqol iyo saddex iyo konton kalluun
oo waaweyn, oo in kastoo ay faro badnaayeen
shabaggii ma dillaacin. 12 Markaasaa Ciise wuxuu
iyaga ku yidhi, Kaalaya oo quraacda. Oo xer-
tii midkoodna kuma uu dhicin inuu yidhaahdo,
Kumaad tahay? waayo, waxay garanayeen inuu
Sayidka yahay. 13 Kolkaasaa Ciise yimid oo qaa-
day kibistii oo siiyey iyaga, kalluunkiina sidoo

kale. 14 Taasu waa markii saddexaad oo Ciise
xertii isu muujiyey markii uu kuwa dhintay ka soo
sara kacay dabadeed.

Hadalladii U Dambeeyey Oo Ciise Kula Hadlay Butros

15 Haddaba markay quraacdeen dabadeed Ci-
ise wuxuu Simoon Butros ku yidhi, Simoon ina
Yoonisow, kuwan ma iga jeceshahay? Wuxuu
ku yidhi, Haah, Sayidow, waad og tahay inaan
ku jeclahay. Markaasuu ku yidhi, Baraarkayga
daaji. 16 Haddana wuxuu mar labaad ku yidhi
isaga, Simoon ina Yoonisow, ma i jeceshahay?
Wuxuu ku yidhi, Haah, Sayidow, waad og tahay
inaan ku jeclahay. Markaasuu ku yidhi, Ida-
hayga ilaali. 17 Markii saddexaad ayuu ku yidhi,
Simoon ina Yoonisow, Ma i jeceshahay? Butros
ayaa ka calool xumaaday, waayo, wuxuu markii
saddexaad ku yidhi, Ma i jeceshahay? Markaasuu
ku yidhi, Sayidow, wax walba waad og tahay,
waadna garanaysaa inaan ku jeclahay. Ciise ayaa
ku yidhi, Idahayga daaji. 18 Runtii, runtii, wax-
aan kugu leeyahay, Markaad yarayd adigu waad
guntan jirtay, oo waxaad mari jirtay meeshaad
doonaysay, laakiin markaad gabowdid, gacma-
haad kala bixin doontaa, oo mid kalaa kuu guntin
doona, oo wuxuu kuu qaadi doonaa meel aadan
doonayn. 19 Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso
dhimashaduu Ilaah ku ammaani doono. Markuu
waxaas yidhi dabadeed, wuxuu ku yidhi, I soo
raac.

20 Butros markuu jeestay wuxuu arkay kii
xerta ahaa oo Ciise jeclaa oo daba socda; isagu
wuxuu ahaa kii laabta Ciise ku tiirsanaa wakhtigii

cashada oo ku yidhi, Sayidow, waa kuma kan ku
gacangelin doonaa? 21 Haddaba Butros markuu
arkay, wuxuu Ciise ku yidhi, Sayidow, kanna
ka warran? 22 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaan
doonayo inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa
kaa galay? Adigu i soo raac. 23 Haddaba waxaa
walaalaha ku dhex faafay hadalkaas oo leh, Kaas oo xerta ka mid ahaa ma dhiman doono. Laakiin Ciise kuma odhan, Ma dhiman doono, wuxuuse yidhi, Haddaan doonayo inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay?

Dhammaadka

24 Kan weeye kii xerta ahaa oo u marag furay waxyaalahan, oo qoray waxyaalahan, oo waxaannu garanayna maraggiisu inuu run yahay.

25 Waxaana jira waxyaalo badan oo kale oo Ciise sameeyey, oo haddii mid mid loo wada qoro, waxaan u malaynayaa inaan dunidu qaaddeen buugagga laga qoro.

Kitaabka Quduuska Ah
The Holy Bible in the Somali language of Somalia, Adan Jim'ale Version

copyright © 1979, 2008 Society for International Ministries -- Kenya

Language: Somali

Translation by: SIM International

Somali, Kitaablka Quduuska Ah

This translation, published by the SIM, was published in 2008.

• If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at PO Box 72983, Nairobi, Kenya.

• This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-08-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

3ab4b284-9860-5955-80fb-586830f21756